

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 7/10 i 3/23), a u vezi sa članom 20. i 28. Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/15 i 10/18), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 84. sjednici, održanoj 05.06.2025. godine,
d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o poslovanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za period 01.01.-31.12.2024. godine, usvojen Odlukom Upravnog odbora Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane, broj: 02-1270/25 od 24.03.2025. godine.

II.

Zaključak sa Izvještajem iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/25
Datum, 05.06.2025. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo zdravstva,
1x Stručna služba Skupštine,
1x JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica,
putem Ministarstva,
1x a/a.

INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

Fra Ivana Jukića 2, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
tel.+38732 448 001 / fax.+38732 448 000
www.inz.ba / info@inz.ba / IDB 4218900490003

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA RAZDOBLJE 01.01. - 31.12. 2024.

DIREKTOR
Muamer Mandra
Dr.sc.Muamer Mandra DVM

1

Mart 2025.

1. UVOD

1.1. PRAVNI OKVIR

JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je pod tim nazivom osnovan Zakonom o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 05/15). Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač ove ustanove, određuje njen položaj, nadležnost i ovlaštenja, i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i rad Instituta.

Vodeći se globalnom inicijativom za širenjem interdisciplinarne saradnje i komunikacije u svim aspektima zaštite zdravlja ljudi i životinja, JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica nastaje kao krovna ustanova koja objedinjuje javno-zdravstvenu i veterinarsku djelatnost, te se u Općinskom sudu Zenica registruje kao pravni sljednik JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, rješenje broj 043-0-Reg-15-000979. Istovremeno Rješenjem Općinskog suda u Zenici, broj 043-0-Reg-15-000980, briše se iz sudskog registra JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

Od 01.01.2016. godine, po okončanim administrativno-tehničkim procedurama, usklađenim sa važećom zakonskom regulativom, prestaje sa radom i Veterinarski zavod, te kao organizaciona jedinica, postaje dio JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o osnivanju javne ustanove institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 10/18) na 61. sjednici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, održanoj 28.06.2018. godine, djelatnost Instituta je proširena na zaštitu bilja, te je osnovana posebna organizaciona jedinica: Zavod za zaštitu bilja.

Institut ima svojstvo pravnog lica i upisan je u sudski registar nadležnog Suda u Zenici.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane, obavezuje Institut, jedan put godišnje da analizira poslovanje u protekloj godini, te da tu analizu u formi godišnjeg izvještaja dostavlja Osnivaču na analizu i usvajanje.

1.2. DJELATNOST INSTITUTA

Osnovna djelatnost Instituta, osim Zakonom o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, definisana je i Statutom Instituta. Ona sada predstavlja znatno obimnije polje djelatnosti, i to:

- 1) predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada,
- 2) provodi zdravstveno statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje Kantona,
- 3) prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području Kantona,
- 4) planira, organizuje i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog vaspitanja stanovništva,
- 5) učestvuje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje hroničnih masovnih bolesti,
- 6) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području Kantona, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti,
- 7) provodi preventivno vaspitne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, kao i fakultetima za područje Kantona,
- 8) koordiniše, usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje

- kantona,
- 9) kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području Kantona i provodi protivepidemijske mjere, te nadzire provođenje obaveznih imunizacija,
 - 10) obavlja raspodjelu obaveznih vakcina zdravstvenim ustanovama na primarnom ~~se~~ nivou zdravstvene zaštite na području Kantona,
 - 11) nadzire provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protivepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Kantona,
 - 12) obavlja sanitarnu hemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost,
 - 13) učestvuje u izradi i provođenju pojedinih programa zdravstvene zaštite u vanrednim prilikama,
 - 14) stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području Kantona,
 - 15) sarađuje sa drugim zdravstvenim ustanovama na području Kantona, kao i sa nadležnim organima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja,
 - 16) planira, organizuje i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvoja u sektoru zdravstva,
 - 17) izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite,
 - 18) provodi obuku zaposlenih za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i ličnoj higijeni lica, koja rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
 - 19) obavlja hemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u vezi sa proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, vazduha i predmeta opšte upotrebe, kao i preglede u vezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti,
 - 20) ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju, površinske i stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
 - 21) provodi mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
 - 22) predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene bezbjednosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
 - 23) vrši zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,
 - 24) daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa članom 56, 58. i 60. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
 - 25) vrši sanitarne preglede zaposlenih koji se obavezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika,
 - 26) učestvuje u provođenju vanjske provjere kvaliteta stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi,
 - 27) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom iz oblasti zdravstva koji su dodijeljeni zavodu za javno zdravstvo.

Djelatnost Instituta iz veterinarske djelatnosti uključuje obavljanje sljedećih poslova:

- 1) prati, analizira i proučava stanje u pogledu pojave, kretanja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
- 2) obavlja terensku i laboratorijsku dijagnostiku zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
- 3) prati i analizira preventivna i zaštitna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja životinja,
- 4) planira i organizuje mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprječavanja

širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti kod životinja i DDD mjere kod subjekata u poslovanju s hranom.

- 5) obavlja laboratorijske pretrage proizvoda životinjskog porijekla i vode radi utvrđivanja zdravstvene ili higijenske ispravnosti i kvaliteta,
- 6) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline na zdravstveno stanje životinja,
- 7) obavlja laboratorijske pretrage rezidua i drugih biološki aktivnih materija u životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, hrani za životinje i vodi,
- 8) obavlja ispitivanja radioaktivnih materija na i u životinjama, u proizvodima životinjskog porijekla i u hrani za životinje i vodi,
- 9) obavlja toksikološka ispitivanja životinja, proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
- 10) pruža stručnu pomoć veterinarskim organizacijama i proizvođačima proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
- 11) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, kao i propisima iz oblasti veterinarstva, a koji su dodijeljeni veterinarskom zavodu,
- 12) vrši kontrolu ispravnosti repromaterijala za proizvodnju svih namirnica,
- 13) vrši kontrolu zdravstvene ispravnosti sirovina za prehrambenu industriju,
- 14) učestvuje u zaštiti zdravlja stanovništva od rezidua, upotrijebljenih aditiva, herbicida, insekticida, hormona, antibiotika, anabolika, teških metala, radionukleida i drugih sredstava koje se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji.

Tokom 2018. godine, Skupština Zeničko-dobojskog kantona je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama zakona o osnivanju JU Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, čime je djelatnost Instituta proširena i na zaštitu bilja.

Djelatnost Instituta iz oblasti zaštite zdravlja bilja uključuje obavljanje sljedećih poslova:

1. identifikacija rezidua pesticida i drugih štetnih materija u i na biljkama koje se koriste za ishranu ljudi i/ili životinja,
2. identifikaciji teških metala i drugih nedozvoljenih materija u i na biljkama koje služe za ishranu ljudi i/ili životinja,
3. praćenje koncentracije alergena u okolišu te davanje preporuka građanstvu u saradnji sa javnim zdravstvom,
4. izdavanje upozorenja i sprečavanje širenja štetnih organizama putem savjeta i uputstava za upotrebu proizvoda za zaštitu bilja i putem obavještanja javnosti i relevantnih službi,
5. vršenje specijalnih laboratorijskih testova bilja, biljnih proizvoda i objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama,
6. pružanje stručnog mišljenja poljoprivrednim proizvođačima u vezi sa zdravljem bilja,
7. vršenje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u oblasti zaštite bilja,
8. vršenje dezinfekcije, dezinfekcije, deratizacije i dekontaminacije radi zaštite zdravlja bilja,
9. vršenje i drugih poslova koji imaju za cilj unapređenje i zaštitu zdravlja bilja, a sa svrhom zaštite zdravlja ljudi i životinja koji te biljke konzumiraju.
10. Identifikacija korovskog bilja i davanje preporuka kod uništavanja istog.

Institut, pored gore utvrđenih poslova, obavlja i sljedeće poslove:

- 1) vrši druge laboratorijske analize koje su potrebne radi cjelovitijeg obavljanja djelatnosti Instituta,
- 2) implementira projekte koji doprinose unapređenju zdravlja ljudi, životinja i biljaka, kao i projekte koji doprinose osiguranju proizvodnje i prometa zdravstveno ispravne hrane,
- 3) implementacija poslova iz oblasti ruralnog razvoja,

- 4) učestvuje u uspostavi i funkcionisanju sistema reagovanja u kriznim situacijama,
- 5) pruža stručne konsultantske usluge iz djelatnosti rada Instituta, a posebno iz oblasti sigurnosti hrane,
- 6) ostvaruje stručnu i naučnu saradnju na međunarodnom planu,
- 7) vrši naučno-istraživačku djelatnost,
- 8) vrši nastavnu djelatnost u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- 9) vrši procjenu higijenskih uslova u životnoj i radnoj sredini i njihovih uticaja na zdravlje,
- 10) obavlja izdavačku djelatnost iz djelokruga svoga rada.

Pored djelatnosti upisane u sudski registar, Institut može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar, ako se one u manjem obimu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

1.3. SJEDIŠTE, IDENTIFIKACIONI BROJ

Sjedište Instituta je na adresi Fra Ivana Jukića br. 2, Zenica.

Institut je registrovan kod Općinskog suda u Zenici, pod brojem 043-0-Reg-15-000979 od 20.10.2015.

Institut je upisan u registar obveznika direktnih poreza pod ID brojem 4218900490003, od 26.10.2015.godine, a u registar obveznika indirektnih poreza nije registrovan, a u registar obveznika indirektnih poreza registrovan je, na osnovu Rješenja br. 04/1-17-1-UPJR/1-7848-2/19 od 20.12.2019. godine po kom je upisan u Jedinostveni registar obveznika indirektnih poreza.

Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 06-37-6642/15 od 03.11.2015. godine izvršena je promjena titulara sa JU Zavod za javno zdravstvo na JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane, i na taj način je potvrđeno ovlaštenje za obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koja uključuje upotrebu otrova iz II i III grupe, dok je obim ovlaštenja utvrđen Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 03-37-2837-3/15 od 03.06.2015.godine. Promjenom sjedišta skladišta za DDD Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 03-33-3934-3/22 od 31.11.2022.godine odobreno je obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koja uključuje upotrebu otrova iz II i III grupe, ostaju na snazi.

1.4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Svi finansijski izvještaji JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za obračunski period od 01.01. do 31.12.2024. godine u potpunosti su urađeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

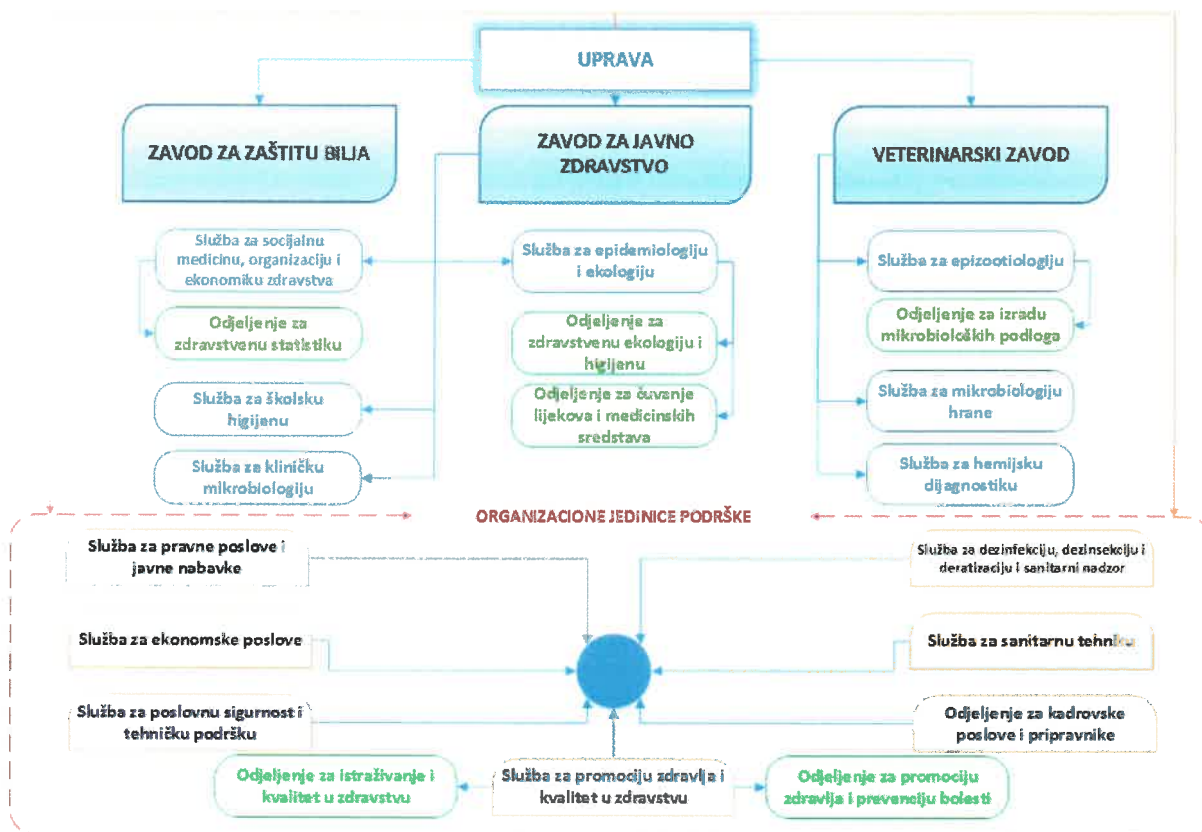
Finansijski izvještaji Instituta sačinjeni su po načelu historijskog troška. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim periodima predstavljenim u ovim finansijskim izvještajima i u skladu su sa računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane primjenu računovodstvenih politika definisao je i internim Pravilnicima, usvojenim od starne Upravnog odbora Instituta.

2. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Sve navedene poslove Institut obavlja preko svojih organizacionih jedinica koje su uređene Statutom Instituta i Pravilnikom o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i to:

3. LJUDSKI RESURSI

Najvažniji resurs Instituta su svakako njegovi zaposlenici. Ukupan broj zaposlenih u Institutu sa 31.12.2024. godine je bio 130.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2024. godine. sa usporedbom na prethodne godine.

Radnici prema stručnoj spremi	Broj na dan 31.12.2021.	Broj na dan 31.12.2022.	Broj na dan 31.12.2023.	Broj na dan 31.12.2024.
NK radnici	8	9	9	8
KV radnici	1	1	1	1
SSS Nezdravstveni radnici	9	9	8	11
SSS Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	19	20	19	20
VŠ Nezdravstveni radnici	0	0	0	1
VŠ Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	36	35	34	35
VSS Nezdravstveni radnici	8	8	8	10
VSS Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	25	25	23	24
Doktori medicine	13	13,5	11	11
Doktor veterine	8	10	9	9
Ukupno zaposleni	127	131,5	122	130

Pripravnici	5	4	0	0
Ukupno angažovani	132	135,5	122	130

Od ukupnog broja zaposlenih 69,7% zaposlenih ima univerzitetsko obrazovanje, 16,2% su doktori medicine i veterine, a 6,6% su doktori nauka ili magistri nauka, a još 6 zaposlenih (4,9%) su polaznici doktorskih studija.

4. USLUGE

Kako se može vidjeti u poglavlju «1.2. Djelatnost Instituta», Institut pruža dosta širok dijapazon usluga.

Dio tih usluga se pruža na osnovu ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja (javnozdravstvena djelatnost) koja je od interesa za osigurana lica Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK, samog Zavoda kao institucije (naravno u funkciji osiguranih lica). Dio ovih usluga se finansira sredstvima budžeta ZDK putem ministarstva zdravstva i ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Poseban dio djelatnosti čini provođenje preventivno-promotivnih aktivnosti u školama na području Kantona (Školska higijena): antropometrijska mjerenja učenika sa ciljem praćenja rasta i razvoja školske djece; provođenje skrininga za rano otkrivanje poremećaja vida, sluha, deformiteta kičme i stopala; ispitivanje prehrambenih navika školske djece; širok dijapazon aktivnosti koje imaju za cilj uticaj na razvoj zdravih stilova života (ishrana, fizičke aktivnosti, izbjegavanje konzumiranja duhana, alkohola i narkotika); aktivnosti koje poboljšavaju sigurnost djece u školama (poseban nadzor nad zdravstvenom ispravnosti hrane u objektima čije prehrambene proizvode konzumiraju školska djeca i omladina tokom boravka u školi, obuka iz prve pomoći za učenike i nastavno i drugo osoblje u školama, aktivnosti na prevenciji vršnjačkog nasilja, podizanje svijesti o rizicima virtualne stvarnosti-interneta); podizanje svijesti, znanja i stavova učenika i nastavnog osoblja o pojedinim bolestima koja su prisutna u školskoj populaciji (dijabetes, epilepsija, Downov sindrom...)

U okviru poslova koji se finansiraju sredstvima Zavoda zdravstvenog osiguranja i budžeta Kantona preko Ministarstva zdravstva realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Kampanje promocije zdravlja (preko 50 kampanja)
- Aktivnosti stručne podrške radu Zavodu zdravstvenog osiguranja
- Skriningi za rano otkrivanje raka:
 - skrining za rano otkrivanje raka grlića maternice (Papa bris)
 - skrining za rano otkrivanje raka dojke (mamografija)
 - skrining za rano otkrivanje melanoma
- Nadzor nad akutnim zaraznim bolestima i protivepidemijski radSvjetska sedmica prevencije karcinoma grlića maternice „Izaberi život, pobjedi stid, uradi PAPA test“
- Radionica za djecu pod nazivom „Šareni tanjir“
- Svjetski dan zdravlja: Preventivno promotivne aktivnosti „Briga o zdravlju“
- Preventivno promotivna aktivnost „Zdravo i sigurno ljeto“
- Preventivno promotivna aktivnost „Bez dileme, provjeri šećer i pritisak na vrijeme“
- Svjetski dan hipertenzije i Međunarodni dan fizičke aktivnosti:
- Preventivno promotivne aktivnosti povodom epidemije morbila
- Preventivno promotivne aktivnosti na promociji HPV vakcine
- Svjetski dan srca
- Svjetska sedmica dojenja
- Mjesec borbe protiv karcinoma dojke „Ružičasti oktobar“
- Svjetski dan osteoporoze

- Svjetski dan Diabetes mellitusa
- Plavi novembar- mjesec posvećen muškom zdravlju
- Svjetski dan borbe protiv AIDS-a
- Nadzor nad obaveznom imunizacijom
- Nadzor nad hladnim lancem
- Vakcinacija prema indikacijama
- Vođenje registra malignih neoplazmi za područje Kantona
- Nadzor nad TBC (NTP projekat)
- Praćenje kvaliteta i zdravstvene bezbjednosti kolektivne ishrane hospitaliziranih pacijenata u bolnicama na području kantona
- Nadzor nad higijenskom ispravnošću vode za piće u školskim objektima na području Zeničko-dobojskog kantona
- Praćenje zdravstvene bezbjednosti opskrbe vodom za piće iz lokalnih vodnih objektima na području Zeničko-dobojskog kantona
- Praćenje sanitarno-higijenskog stanja na području Kantona
- Praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva i funkcionisanja zdravstva
- Prikupljanje i obrada zdravstveno-statističkih podataka i statistička istraživanja u zdravstvu

5. KONKURENCIJA I USLOVI NA TRŽIŠTU

U okviru djelatnosti koja se pruža na slobodnom tržištu, a odnosi se na usluge sa zdravstvenom ispravnošću proizvoda i usluga, kao i konsultantske usluge, uprkos oštroj konkurenciji, Institut se uspjeva održati uz realne ambicije povećanja ukupnog učešća na tržištu ovih usluga. To pokazuje i porast prihoda sa tržišta koje je Institut ostvario i u 2024. godini.

Tržište na kojem svoje usluge prodaje Institut, je prilično neuređeno. Pored drugih javnih ustanova (veterinarski zavodi, zavodi za javno zdravstvo, domovi zdravlja, drugi zavodi) sve je značajnije učešće privatnih firmi i privatnih laboratorija. Jasno je da je javnim ustanovama neuporedivo teže funkcionisati na tržištu u odnosu na privatni sektor. Javni sektor je obavezan raditi po odredbama Zakona o javnim nabavkama, primjenjivati kolektivne ugovore, provoditi druge zakonske i podzakonske propise, što je sve mnogo "lakše" za privatni sektor. Iz tog razloga privatni sektor "napada" na tržište nerealno niskim cijenama, upitnim kvalitetom, pa i upitnim stručnim pravilima i principima.

Tržište na kojem djeluje Institut je, pored prostora Zeničko-dobojskog kantona, prostor cijele Federacije, a neke usluge pružamo i u Entitetu RS direktno ili podugovaranjem.

Konkurencija privatnih firmi je dobrim dijelom nelojalna, jer se bazira na nerealno niskim cijenama i brzini pružanja usluga, a što je zasnovano na pružanju usluga mimo svih stručnih principa. To se odnosi na primjenu sredstava u znatno manjoj količini, neodgovarajućeg kvaliteta, bez poštivanja stručnih procedura, a nekad i bez provođenja bilo kakvih ispitivanja. Nastojimo da se sa ovakvom konkurencijom "borimo" kroz dugoročan i predan rad sa svakim poslovnim partnerom, poštivanje pravila struke i održavanje i unapređivanje kvaliteta rada u skladu sa principima struke i zakona.

Najveća konkurentna prednost Instituta jeste i može biti kvalitet rada, kvalitet usluga, kvalitet proizvoda i kvalitet upravljanja, što je posljedica visoke stručnosti, osposobljenosti i predanosti radnika Instituta.

Naše opredjeljenje da radimo kvalitetno, što naravno proizvodi dodatne troškove koji opterećuju našu uspješnost na tržištu, nije najbolje prepoznato od strane našeg Osnivača posebno u obezbjeđenju prostornih kapaciteta.

6. AKTIVNOSTI PROMOCIJE ZDRAVLJA, EDUKACIJE GRAĐANSTVA I MEDIJSKA PROMOCIJA

Tokom 2024. proveden je niz aktivnosti, kojima su na različite načine obilježavani datumi, vršena promocija ili prevencija/edukacija.

U pojedinim slučajevima se radilo o terenskom radu i kontaktu sa građanima/pacijentima/klijentima, u pojedinim promocijom/prevencijom putem medija, a nekad objavama na društvenim mrežama i objavi na našoj stranici.

U toku 2024. promotivno-informativnim aktivnostima su, između ostalih, obilježene značajnije teme:

Tim Odjeljenja za promociju zdravlja i prevenciju bolesti, u toku 2024. godine pripremio je ukupno **38** stručnih tekstova za medije, web, facebook i instagram stranicu Instituta te medijski gostovao u **39** TV i radio emisija.

Ukupno provedeno:

Preventivni pregledi i savjetovanja: **1915**

Preventivno promotivne aktivnosti: **13**

Stručna predavanja/edukacije: **48**

R.B.	Naziv preventivnog pregleda	Broj radnih dana	Ukupno pregledano
1.	Preventivni pregledi kože	35 dana (proljeće, jesen)	750
2.	Skrining osteoporoza	22 dana (jesen)	500
3.	Preventivni pregledi studenata	30 dana	273
4.	Preventivni pregledi građana	/	354
5.	Komercijalni nutricionistički pregledi i savjetovanje	/	38
	UKUPNO	/	1915

Preventivni pregledi:

- Evropski dani borbe protiv melanoma- Besplatni pregledi kože na području ZDK

- Skrining osteoporoze primjenom ultrazvučne denzitometrije petne kosti na području ZDK
- Preventivni pregledi studentske populacije: „Procjena prehrambenih navika i stanja uhranjenosti studentske populacije na Univerzitetu u Zenici“

Provedene preventivno promotivne aktivnosti:

- Svjetska sedmica prevencije karcinoma grlića maternice „Izaberi život, pobedi stid, uradi PAPA test“
- Radionica za djecu pod nazivom „Šareni tanjir“
- Svjetski dan zdravlja: Preventivno promotivne aktivnosti „Briga o zdravlju“
- Preventivno promotivna aktivnost „Zdravo i sigurno ljeto“
- Preventivno promotivna aktivnost „Bez dileme, provjeri šećer i pritisak na vrijeme“
- Svjetski dan hipertenzije i Međunarodni dan fizičke aktivnosti:
- Preventivno promotivne aktivnosti povodom epidemije morbila
- Preventivno promotivne aktivnosti na promociji HPV vakcine
- Svjetski dan srca
- Svjetska sedmica dojenja
- Mjesec borbe protiv karcinoma dojke „Ružičasti oktobar“
- Svjetski dan osteoporoze
- Svjetski dan Diabetes mellitusa
- Plavi novembar- mjesec posvećen muškom zdravlju
- Svjetski dan borbe protiv AIDS-a

Nutricionistički pregledi i savjetovanje:

Odjeljenje za promociju zdravlja nudi kompletne nutricionističke usluge, antropometrijska mjerenja, mjerenje sastava tijela, procjenu nutritivnog stanja i potreba organizma, savjetovanje za unaprjeđenje prehrane i izradu individualnih planova prehrane. U toku 2024. godine, uz nutricionističke preglede obavljene u okviru istraživanja pod nazivom „Procjena prehrambenih navika i stanja uhranjenosti studentske populacije na Univerzitetu u Zenici“, u sklopu kojeg je pregledno ukupno 273 studenta, izvršeno je ukupno 38 komercijalnih nutricionističkih pregleda te je izrađeno ukupno 22 individualna plana prehrane za zainteresirane građane.

Projekti i istraživanja:

- ☐ Preventivni pregledi ranog otkrivanja zloćudnih tumora kože, Ministarstvo zdravstva ZDK
- ☐ Skrining osteoporoze primjenom ultrazvučne denzitometrije petne kosti na području ZDK, Ministarstvo zdravstva ZDK
- ☐ Procjena prehrambenih navika i stanja uhranjenosti studentske populacije na Univerzitetu u Zenici, Ministarstvo zdravstva ZDK
- ☐ Istraživanje sprovedbe skrininga karcinoma grlića maternice na području ZDK, Ministarstvo zdravstva ZDK
- ☐ Istraživanje „Uticaj režima ishrane i prehrabmenih navika srednjoškolaca na stanje uhranjenosti i pravilan rast i razvoj“
- ☐ Praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva i funkcionisanja zdravstva za 2023. godinu, Ministarstvo zdravstva ZDK
- ☐ HPV (Humani papiloma virus) vakcinacija kao strategija za prevenciju karcinoma grlića maternice, Ministarstvo zdravstva ZDK
- ☐ Održivo upravljanje animalnim otpadom na području ZDK, Ministarstvo poljoprivrede ZDK

Predavanja:

- Stručno predavanje „Zdrava koža“
- Stručno predavanje “Zdrave kosti – osteoporoza i prevencija”

Sudjelovanje na stručnim predavanjima i konferencijama:

- JZU „Dom zdravlja“ u Banja Luci u saradnji sa Medicinskim fakultetom Univerziteta u Banja Luci Prvi simpozijum sa međunarodnim učešćem pod nazivom „Prevencija je temelj zdravlja“
- Summer school – Ljetna škola u organizaciji Medicinskog fakulteta UNZE, predavanje učesnicima je održala mr.nutr. Maja Jonjić-Trifković.
- Kongres Batut, organizovan od strane Instituta za javno zdravlje Srbije “Dr Milan Jovanović Batut”
- Konferencija o zdravlju žena pod nazivom “Važna si”

Aktivnosti Službe za školsku higijenu na prevenciji i promociji zdravlja

1. Preventivni pregledi i skriningi

- Skrining vida za učenike drugog i osmog razreda (2.795 i 2.548 pregledanih, 9% i 7% problema)
- Skrining sluha za učenike drugog i osmog razreda (2.942 i 2.814 pregledanih, 3% i 2% problema)
- Skrining lokomotornog sistema (drugi, šesti i prvi razred srednje škole; ukupno pregledano preko 8.600 učenika, 34-40% problema)
- Antropometrijska mjerenja (visina, težina, obim struka i kukova) za učenike drugog, šestog i prvog razreda srednje škole
- Skrining na anemiju za učenike šestih razreda (119 učenika, pilot-projekat)
- Pilot-skrining anemije i prehrambenih navika kod učenika prvih razreda srednje škole (329 učenika)

2. Promocija oralnog zdravlja

- Distribucija 300 poziva za preventivne stomatološke preglede dvogodišnjaka
- Organizacija radionica i predavanja o oralnoj higijeni za zdravstvene radnike i roditelje
- Edukacija zdravstvenih profesionalaca o pravilnom pranju dječjih zuba
- Naučno-istraživačka studija o oralnom zdravlju djece
- Radionica za učenike osnovnih škola o higijeni i pranju zuba

3. Edukacije o reproduktivnom zdravlju i vakcinaciji

- Vršnjačka edukacija o reproduktivnom zdravlju i imunizaciji u sklopu HPV vakcinacije
- Radionice o reproduktivnom zdravlju u 16 osnovnih škola i 3 područne škole (340 djevojčica)
- Organizacija predavanja u Medicinskoj školi Zenica o HPV vakcinaciji

4. Unapređenje ishrane i fizičke aktivnosti

- Učešće na sastanku Zavoda za javno zdravstvo FBiH o unapređenju ishrane djece
- Podrška manifestaciji „Dani zeničkog sporta“ s ciljem promocije zdravih životnih navika

5. Prva pomoć i sigurnost u školama

- Formiranje baze podataka školskog osoblja radi edukacije o prvoj pomoći
- Organizacija online kviza „Šta znam o prvoj pomoći“
- Edukacija školskih sekcija prve pomoći
- Učešće na međunarodnoj radionici o sigurnosti u saobraćaju
- Učešće na projektu „Better road safety system based on in-depth analysis of road accidents“
- Pružanje prve pomoći izviđačima na Boračkom jezeru

6. Higijena i biosigurnost

- Distribucija preporuka za biosigurnost u predškolskim ustanovama zbog epidemije morbila i pertusisa
- Uvođenje sanitarno-higijenskog nadzora u školama i vrtićima
- Ispitivanje čistoće površina i edukacija školskog osoblja o higijeni

7. Mentalno zdravlje

- Pokretanje projekta skrininga mentalnog zdravlja učenika (DASS-21 i DASS-Y)
- Organizacija radionica i predavanja o mentalnom zdravlju
- Učešće na seminarima o povezanosti muzike i mentalnog zdravlja

8. Promotivni zdravstveni događaji i kampanje

- Obilježavanje Svjetskog dana prve pomoći,
- Obilježavanje dana vida,
- Obilježavanje dana mentalnog zdravlja,
- Obilježavanje dana borbe protiv dijabetesa
- Organizacija edukativnih radionica u školama povodom Plavog novembra (muško zdravlje)
- Organizacija predavanja u Ensar džamiji o dijabetesu

9. Naučno-istraživački rad i edukacije zdravstvenih radnika

- Učešće na konferencijama i seminarima u BiH i inostranstvu
- Razvoj metodologije preventivnih pregleda
- Aktivno učestvovanje u istraživanju vezanom za reakcije nakon vakcinacije protiv COVID-19

PREGLED KAMPANJA, EDUKACIJA, RADIONICA I SEMINARA KOJE JE INSTITUT PROVEO IZ OBLASTI EPIDEMIOLOGIJE:

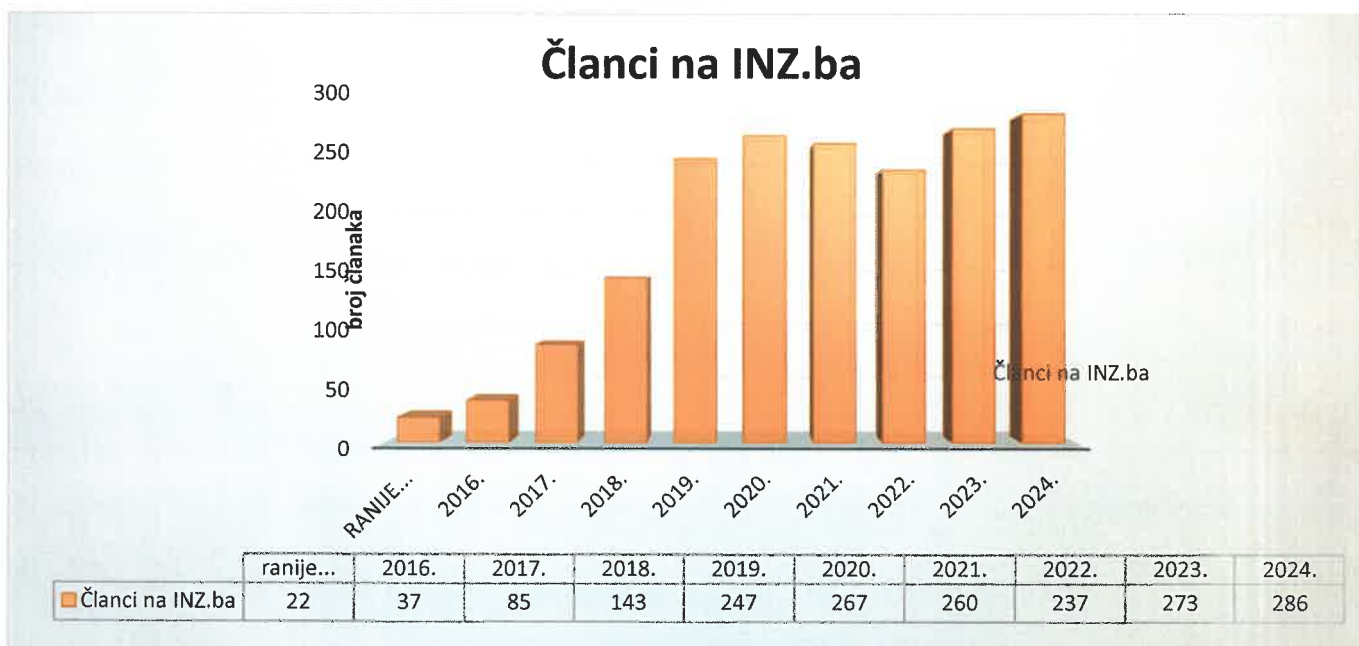

1. Ujedinjeni za zdravlje -borba protiv karcinoma grlića materice
2. Značaj dostizanja kolektivnog imuniteta
3. Komunikacijske strategije o imunizaciji
4. Vještine efikasne i asertivne komunikacije

Objave na našoj web stranici

Tokom 2024. godine smo na INZ.ba objavili ukupno 286 članaka o našim aktivnostima tokom godine.

U 2023. ih je bilo 273., godinu ranije, 2022. - 237, godinu– u 2021. ih je bilo 260, 2020. je bilo 267, u 2019. godini 247 članaka, 2018. je bilo 143 objave, 2017. je to bilo 85 objava, a godinu ranije, 2016. bilo je 37 objava na stranici.

Svaka od objava dijeljena je na našoj Facebook stranici, a značajan broj njih je poslan preko lokalne, kantonalne i nacionalne mailing liste na stotine adresa medija u BiH.

Svaka od objava dijeljena je na našoj Facebook stranici, a značajan broj njih je poslan preko lokalne, kantonalne i nacionalne mailing liste na stotine adresa medija u BiH.

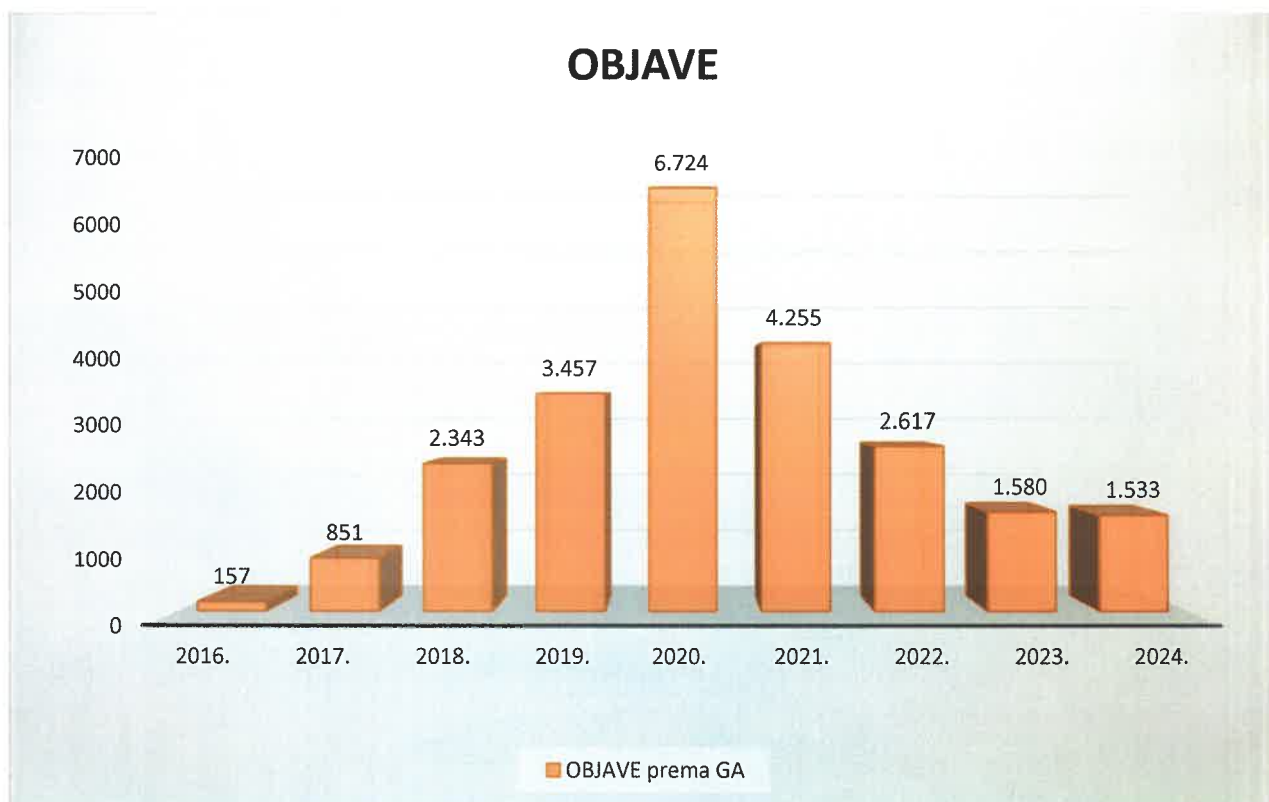
Članci na INZ.ba tokom 2024.

Prema Google search engine u 2024. godini 1.533 linkova je zabilježeno u PRESS CLIPPINGU INZ. (u prilogu Izvještaja razvrstani po datumima).

To je manje od 2023. (1.580), 2022. (2.617), 2021. (4.255) i 2020. (6.724), godine u kojoj je bilo značajno uvećenje zbog vrhunca pandemije.

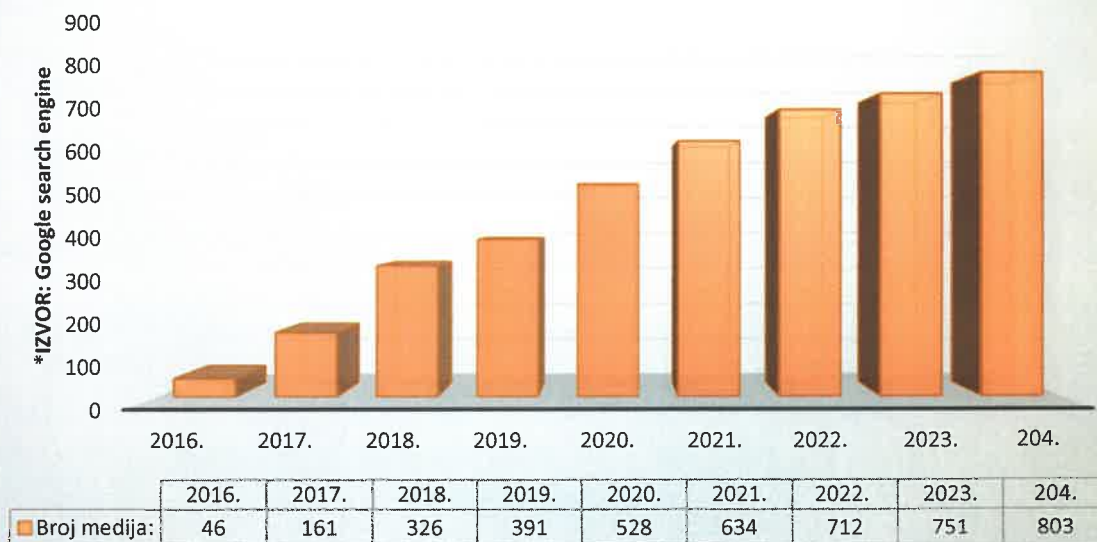
Najviše objava u 2024. ih je bilo objavljeno u novembru (262), julu (252), oktobru (245) i martu (219), a najmanje u aprilu – bez zabilježenih objava.

Ukupan broj medija koji je objavio neki sadržaj vezan za INZ je 803, što je u odnosu na 751 iz 2023. rast za 52, te predstavlja kontinuiran rast broja medija/web stranica iz BiH, Hrvatske, Srbije; Crne Gore i Kosova koji su barem jednom pisali nešto o INZ u 2024.

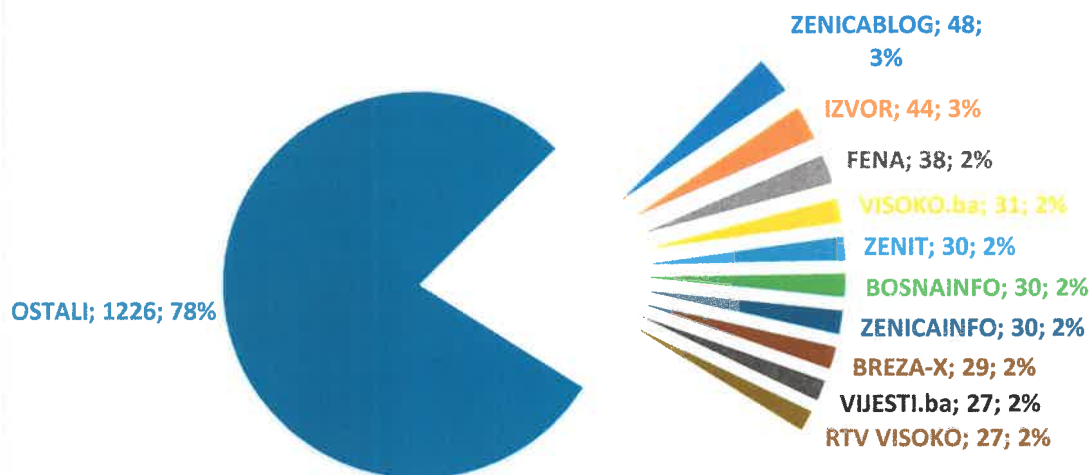
Broj medija:

Deset najčešćih medija su – portali, agencija FENA i RTV kuće

1. Zenicablog.com,
2. Izvor.ba,
3. FENA,
4. Visoko.ba,
5. Zenit.ba,
6. Bosnainfo,
7. Zenicainfo,
8. Breza-x.com
9. Vijesti.ba
10. RTV Visoko

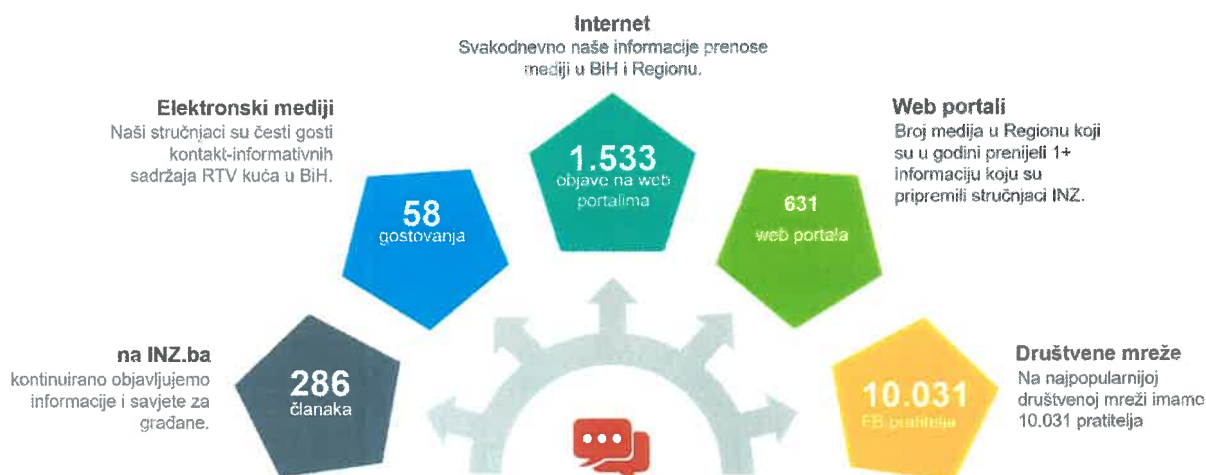
Oni su imali pojedinačno više od 30 objava u godini.

Ključni fakti IZVJEŠTAJA za 2024.

Kontinuirani projekti, aktivnosti i kampanije tokom cijele godine

www.inz.ba

Ključni fakti IZVJEŠTAJA za 2024.

Kontinuirani projekti, aktivnosti i kampanije tokom cijele godine

www.inz.ba

NAJČITANIJE OBJAVE NA FACEBOOK STRANICI u 2024.

Najčitanija objava ima preko 207500 objava, njih 27 ima više od 10.000, a čak 121 ih ima više od 1.000 pregleda. U nastavku objave sa „reachom“ većim od 10.000 posjeta.

207500 Perimo ruke
81962 Anketa Animalni otpad
46100 Dr. Terzimehić o HPV vakcini
42481 Vakcine djeluju - promo video
42433 Video razgovor sa deset medicinskih radnika o vakcinama
31700 Anketa o vakcinisanju
31300 Dr. Omanović Visoko o vakcinisanju 1
29900 Dr. Omanović Visoko o vakcinisanju 2
29300 Dr. Radoš Kosić o vakcinisanju - kratka izjava
27600 Dr. Mirela Mulalić o vakcinisanju
27300 Pregled kostiju - poziv
24700 Dr. Radoš Kosić o vakcinisanju - cijela video izjava
22701 Poziv roditeljima na stomatološke preglede
22641 Pregled kože najava Zenica
21000 Prijavi se na procjenu prehrambenih navika
20700 Javni oglas prodaja automobila
19400 Dr. Senaida Mahmutović o vakcinisanju
18800 Sena Bureković iz Dispanzera
17700 Dr. Elma Kuduzović Osteoporoza
16700 Dr. Adi Pezo Osteoporoza
13900 Vakcine djeluju - poruke učenika Medicinske škole
11800 Amina Smailović, studentica BoheMSA izjava
11700 Bureković - izjava - kraća verzija
11000 Pregledi kože u Maglaju
10500 Posjeta Banja Luci
10300 Učenici Medicinske škole četiri videa
10300 Akcija pregled kože u Kaknju

Procijenjen reach svih posjeta na FB 3.000.000 posjeta

Posjete 100.000+ objava 7 (ukupno 972.000)
Posjete 10.000 - 99.999 objava 19 (526.200)
Posjete 1.000 - 9.999 objava 95 (233.000)
Posjete 1 - 999 objava 347 (procjena 270.000)

Uvažavajući principe marketinga kao posebne nauke i metodologije, primijenili smo tu metodologiju, prije svega u našim zdravstveno-promotivnim kampanjama, a sa ciljem da naše poruke dopru do što većeg članova ciljane populacije, kao i da dopru na pravi način i proizvedu odgovarajući uticaj.

Mi zdravstveno-promotivne kampanje ne radimo radi kampanja, nego da proizvedemo određenu promjenu u znanju, stavovima, a posebno ponašanju građana. Iz tog razloga nije svejedno kako smo i kojim komunikacionim kanalima te poruke prenijeli.

Javnozdravstvene kampanje, kao i uopće djelatnost Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica su tokom 2024. dobile značajan medijski prostor, doseg i efikasnost na području Kantona, ali i cijele BiH pa i šire.

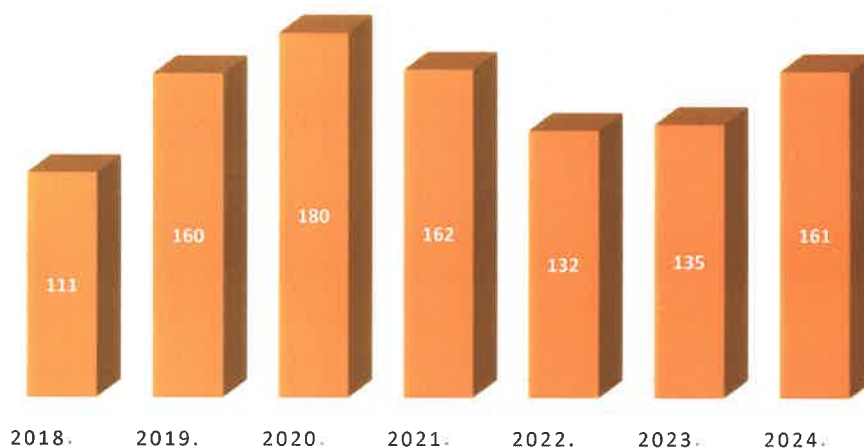
Kampanje su planirane, pripremane i provođene prema unaprijed utvrđenom i odobrenom Kalendaru događaja za cijelu godinu. Međutim, drukčiji pristup na osnovu instrukcija, savjeta i koordinaciji Centra za promociju zdravlja, donijeli su jako dobre rezultate.

BITNO je naglasiti da su navedeni rezultati DIO ukupne slike, obzirom da je objektivno do 50 posto rezultata, objava u medijima ostalo nepokriveno ovim izvještajem, jer mediji nemaju obavezu, niti običaj, da dostave informaciju o objavi, te da je Izvještaj koncentrisan na elektronske web medije, dok printani, kao i elektronski (radio, TV) mediji nisu mogli biti prikazani.

PREGLEDI VIDEO PRILOGA NA FB/YT STRANICI u 2024.

Objavljeno je 161 videa na dvije platforme, i to 108 Facebook + 53 Youtube video priloga, koji su pregledani 461.659 puta, odnosno pojedinačno na FB stranici pregledani 453.823 puta, a na Youtube 7.836.

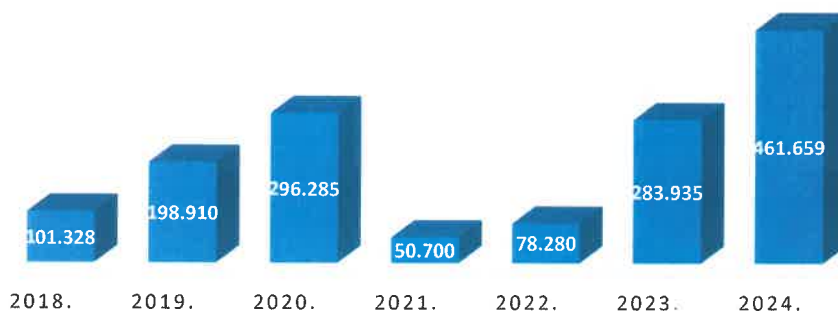
BROJ VIDEO

PREGLEDI VIDEOA

■ pregledi videa

ČLANCI OBJAVLJENI NA www.inz.ba TOKOM 2024. - 286

JANUAR (19)

Dječiji osmijeh od prvog dana – brošura za djecu i roditelje 1. Januara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 52./2023. 4. Januara 2024.

Čestitka za Božić 6. Januara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 01./2024. 11. Januara 2024.

Preventivni pregledi u školama ZDK: Osnovci najviše problema imaju sa težinom, stopalima i kičmom 17. Januara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 02./2024. 17. Januara 2024.

Predstavnik INZ-a na sastanku o izradi “Mape puta” imunizacije u FBiH 17. Januara 2024.

Počeo ‘pik’ sezonske gripe u ZDK, ukupna epidemiološka situacija za sad zadovoljavajuća 18. Januara 2024.

KUZIP: Potvrđen prvi slučaj afričke svinjske kuge na području ZDK 18. Januara 2024.

Zenica City Centar – subota od 11 do 13 – zdravstveno promotivni štand povodom Evropske sedmice prevencije karcinoma grlića maternice 19. Januara 2024.

VIDEO+FOTO: U Zenici obilježavanje sedmice prevencije karcinoma grlića maternice 20. Januara 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 15.01. do 21.01. 2024. godine 23. Januara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 03./2024. 24. Januara 2024.

Bitno je znati: Mjere na otkrivanju i suzbijanju Afričke svinjske kuge 25. Januara 2024.

VIDEO: O vakcinisanju, morbilima, antivakserima... u emisiji “Rezime” FTV 25. Januara 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 17.01. do 23.01. 2024. godine 25. Januara 2024.

Uputstvo za postupanje u vrtićima i školama u slučaju pojave velikog kašlja ili morbilla u epidemijskom obliku 26. Januara 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 22.01. do 28.01. 2024. godine 30. Januara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 04./2024. 31. Januara 2024.

FEBRUAR (20)

VIDEO: U programima Jutro za sve BHT-a i Radio Tuzle (RTV 7) o afričkoj svinjskoj kugi 1. Februara 2024.

Sastanak na temu pripravnosti za prijetnje epidemije morbila i velikog kašlja 1. Februara 2024.

FOTO: Radionice i preventivni pregledi za štíćenike i uposlenike JU Dom-porodica Zenica 1. Februara 2024.

Poziv roditeljima čija djeca nisu vakcinisana 2. Februara 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 24.01. do 30.01. 2024. godine 2. Februara 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 29.01. do 04.02. 2024. godine 7. Februara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 05./2024. 7. Februara 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 31.01. do 06.02. 2024. godine 9. Februara 2024.

FOTO: Prezentacija o vršnjačkoj edukaciji o reproduktivnom zdravlju i važnosti imunizacije 12. Februara 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 05.02. do 11.02. 2024. godine 13. Februara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 06. 2024. 14. Februara 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 07.02. do 13.02. 2024. godine 16. Februara 2024.

ZDK nastavlja provoditi Program skrininga raka dojke, te otvara Centar za skrining u Visokom 20. Februara 2024.

FOTO: Stručno predavanje o HPV-u za zdravstvene radnike iz ZDK 21. Februara 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 12.02. do 18.02. 2024. godine 21. Februara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 07. 2024. 21. Februara 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 14.02. do 20.02. 2024. godine 23. Februara 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 08. 2024. 28. Februara 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 19.02. do 25.02. 2024. godine 28. Februara 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 21.02. do 27.02. 2024. godine 29. Februara 2024.

MART (19)

Sretan Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine 1. Marta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 26.02. do 03.03. 2024. godine 5. Marta 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 09. 2024. 6. Marta 2024.

Vrijeme je polenskih alergija, kako ojačati organizam i boriti se protiv simptoma 7. Marta 2024.

INZ: Savjeti nutricioniste za pravilnu prehranu postača tokom Ramazana 8. Marta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 28.02. do 05.03. 2024. godine 8. Marta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 04.03. do 10.03. 2024. godine 12. Marta 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 10. 2024. 13. Marta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 06.03. do 12.03. 2024. godine 15. Marta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 11.03. do 17.03. 2024. godine 19. Marta 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 11. 2024. 20. Marta 2024.

Danas je Svjetski dan voda, jesmo li svjesni značaja ovog resursa? 22. Marta 2024.

Dr. Avad: Izraelska vojska uskraćivanjem vode želi protjerati Palestince iz domova 22. Marta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 13.03. do 19.03. 2024. godine 22. Marta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 18.03. do 24.03. 2024. godine 26. Marta 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 12. 2024. 27. Marta 2024.

Predstavnik INZ-a jedan od dvoje predavača na prvom seminaru nakon Evropskog treninga za liderstvo u javnom zdravlju 29. Marta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 20.03. do 26.03. 2024. godine 29. Marta 2024.

VIDEO: INZ Podcast 01.: doc.dr. Emina Ejubović 29. Marta 2024.

APRIL (20)

Početak istraživanja “Procjena prehrambenih navika i stanja uhranjenosti studentske populacije na Univerzitetu u Zenici“ 1. Aprila 2024.

U posjeti INZ-u tim Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona 1. Aprila 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 13. 2024. 3. Aprila 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 25.03. do 31.03. 2024. godine 3. Aprila 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 27.03. do 02.04. 2024. godine 5. Aprila 2024.

Danas je Svjetski dan zdravlja – Vaše zdravlje je vaše pravo 7. Aprila 2024.

INZ: Poziv vrtićima i roditeljima čija djeca nisu vakcinisana na području ZDK i cijele BiH 9. Aprila 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 14. 2024. 9. Aprila 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 01.04. do 07.04. 2024. godine 12. Aprila 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 03.04. do 09.04. 2024. godine 12. Aprila 2024.

Preporuke za vrtiće (morbili, pertusis) 15. Aprila 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 08.04. do 14.04. 2024. godine 16. Aprila 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 15. sedmice 2024. 17. Aprila 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 15.04. do 21.04. 2024. godine 24. Aprila 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 16. sedmice 2024. 24. Aprila 2024.

Preporuke za rad školskih ustanova u kontekstu epidemijske pojave morbila i pertusisa – vodič za unapređenje biosigurnosti u školama 26. Aprila 2024.

FOTO: Predstavnici INZ-a na Okruglom stolu u povodu Svjetske sedmice imunizacije 26. Aprila 2024.

SVJETSKI DAN VETERINARA 2024. – Veterinari su ključni zdravstveni radnici 27. Aprila 2024.

FOTO: Predstavnic INZ-a na 34. Evropskom kongresu kliničke mikrobiologije i zaraznih bolesti 29. Aprila 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 22.04. do 28.04. 2024. godine 30. Aprila 2024.

MAJ (19)

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 17. sedmice 2024. 3. Maja 2024.

Međunarodni dan sestrinstva 2024 8. Maja 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 18. sedmice 2024. 8. Maja 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 29.04. do 05.05. 2024. godine 9. Maja 2024.

Međunarodni dan fizičke aktivnosti – Dan kretanja za zdravlje 10. Maja 2024.

FOTO: Predstavnic INZ-a na Sestrinskoj konferenciji u Neumu 10. Maja 2024.

VIDEO: Dani sestrinstva 2024 – Gostovanje na BHT-u 11. Maja 2024.

Knjiga “Uvod u profesionalizaciju sestrinstva – medicinska sestra u središtu ili na marginama zdravstva?” 12. Maja 2024.

Program ranog otkrivanja zloćudnih tumora kože na području ZDK 15. Maja 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 19. sedmice 2024. 15. Maja 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 06.05. do 12.05. 2024. godine 15. Maja 2024.

Svjetski dan pčela 2024 20. Maja 2024.

ZDK spreman za kontinuirano provođenje programa ranog otkrivanja raka dojke 21. Maja 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 20. sedmice 2024. 22. Maja 2024.

Predstavnic INZ na sastanku Zdravstvene mreže Jugoistočne Evrope (SEEHN) 23. Maja 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 13.05. do 19.05. 2024. godine 23. Maja 2024.

FOTO: Predstavnic INZ-a na Prvom međunarodnom simpozijumu “Prevenција je temelj zdravlja” u Banja Luci 25. Maja 2024.

ŠUGA – Sve što trebate znati 27. Maja 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 20.05. do 26.05. 2024. godine 29. Maja 2024.

JUNI (13)

Danas je Svjetski dan zaštite okoliša: Naša zemlja, naša budućnost 5. Juna 2024.

„Zelena tranzicija“ preduvjet usporavanja negativnih klimatskih promjena 6. Juna 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 27.05. do 02.06. 2024. godine 6. Juna 2024.

INZ na Trećoj regionalnoj One health konferenciji u Novom Sadu 7. Juna 2024.

FOTO: U Mostaru međunarodna konferencija povodom Svjetskog dana sigurnosti hrane 7. Juna 2024.

FOTO: INZ aktivno učestvuje na Ljetnoj školi 2024 Medicinskog fakulteta UNZE 11. Juna 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 03.06. do 09.06. 2024. godine 12. Juna 2024.

FOTO: Nutricionistica INZ predavač na Ljetnoj školi Medicinskog fakulteta UNZE 12. Juna 2024.

Predstavnici Instituta za zdravlje i sigurnost hrane na seminaru za imame 13. Juna 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 10.06. do 16.06. 2024. godine 18. Juna 2024.
INZ i partneri: Edukacija o pravilnom pranju dječjih zuba 20. Juna 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 17.06. do 23.06. 2024. godine 25. Juna 2024.
FOTO: INZ podržao odbojkaški turnir “Uvijek postoji izbor, biraj sport” 26. Juna 2024.

JULI (23)

U ZDK 839 slučajeva morbila, najviše u Kaknju, Zenici i Visokom 2. Jula 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 24.06. do 30.06. 2024. godine 4. Jula 2024.
INZ: Preporuke za zdravo i sigurno ljeto 5. Jula 2024.
FOTO: Predstavnic INZ u posjeti i na treningu u Kini 8. Jula 2024.
Od 577 pregledanih u ZDK, na koži 39 osoba promjene koje zahtijevaju dalju dijagnostiku 9. Jula 2024.
INZ – Upozorenje na mogućnost toplotnog udara i sunčаницe 9. Jula 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 01.07. do 07.07. 2024. godine 10. Jula 2024.
INZ: Prijete nam sunčаницa i toplotni udar, koje su razlike, kako ih prevenirati 11. Jula 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 03.07. do 09.07. 2024. godine 12. Jula 2024.
Dermatoskopija: Kako se radi, ko je treba uraditi i zašto je važna? 15. Jula 2024.
Predstavnic WHO u BiH u posjeti Institutu 16. Jula 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 08.07. do 14.07. 2024. godine 17. Jula 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 10.07. do 16.07. 2024. godine 18. Jula 2024.
Ministarstvo zdravstva ZDK danas će i zvanično proglasiti epidemiju morbila u tom kantonu 19. Jula 2024.
DESET VAŽNIH PORUKA U VEZI SA VAKCINAMA I VAKCINACIJOM 19. Jula 2024.
Ministarstvo zdravstva donijelo Naredbu o proglašenju epidemije zarazne bolesti morbila za teritoriju Zeničko-dobojskog kantona 19. Jula 2024.
Osamnaestogodišnjak iz Zenice prvi smrtni slučaj od morbila u ZDK, 1.218 zaraženih u ovoj godini 19. Jula 2024.
VIDEO+FOTO: INZ promotivno-preventivne aktivnosti za izviđače iz sedam država na Boračkom jezeru 23. Jula 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 15.07. do 21.07. 2024. godine 23. Jula 2024.
Putna apoteka: Šta stručnjaci savjetuju za ponijeti na put 24. Jula 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 17.07. do 23.07. 2024. godine 25. Jula 2024.
Samopregled kože 29. Jula 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 22.07. do 28.07. 2024. godine 30. Jula 2024.

AVGUST (26)

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 24.07. do 30.07. 2024. godine 1. Augusta 2024.

Štetnosti upotrebe solarijuma 5. Augusta 2024.

Zloćudni tumori kože 7. Augusta 2024.

Svjetska sedmica dojenja 2024.: Smanjenje razlika: podrška dojenju za sve 7. Augusta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 29.07. do 04.08. 2024. godine 7. Augusta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 31.07. do 06.08. 2024. godine 9. Augusta 2024.

Saradnja Službe za školsku higijenu INZ-a i Crvenog križa grada Zenica 12. Augusta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 05.08. do 11.08. 2024. godine 13. Augusta 2024.

VIDEO: O morbilima, MRP vakcinama, mitovima i neistinama o autizmu, o HPV-u 15. Augusta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 08.08. do 13.08. 2024. godine 15. Augusta 2024.

Predstavnici INZ-a na okruglom stolu: Muzika i mentalno zdravlje – pozitivne vibracije muzike na ljudski um 16. Augusta 2024.

Morbili: Simptomi, komplikacije i prevencija. Historija i značaj vakcinacije 20. Augusta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 12.08. do 18.08. 2024. godine 21. Augusta 2024.

DEZINFORMACIJE O VAKCINI PROTIV MORBILA 22. Augusta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 14.08. do 20.08. 2024. godine 22. Augusta 2024.

Prof. Aličković: Kad kod kuće imate zaraženo dijete, ne pomišljajte da ga obilazi rodbina i da sa njim idete po šoping centrima! 23. Augusta 2024.

VIDEO: Bureković – Majci i ocu kažem – Oboje ste vakcinisani, nije vam ništa bilo, a svoju djecu “ukopavate” za čitav život 26. Augusta 2024.

VIDEO: Pedijatrija iz Visokog dr. Omanović – Žalosno je da nam se vraćaju bolesti koje su u modernom svijetu iskorijenjene 27. Augusta 2024.

VIDEO: Melisa Mašić – Vjerujte zdravstvenim radnicima 28. Augusta 2024.

Akcija u subotu: Besplatna provjera šećera i pritiska u centru Zenice 28. Augusta 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 19.08. do 25.08. 2024. godine 28. Augusta 2024.

VIDEO: Varenica – Dobra procijepljenost zahvaljujući intenzivnim razgovorima sa roditeljima 29. Augusta 2024.

Dr. Mirela Mulalić iz Tešnja: Vjerujte ljekarima, a ne neprovjerenim natpisima na društvenim mrežama 30. Augusta 2024.

Prikaz stanja epidemije morbila na području ZDK 30. Augusta 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 21.08. do 27.08. 2024. godine 30. Augusta 2024.

FOTO: Akcija provjere šećera u krvi i pritiska u centru Zenice 31. Augusta 2024.

SEPTEMBAR (27)

MAGLAJ: Dr. Mahmutović o morbilima, vakcinacijama, roditeljskim odlukama...2. Septembra 2024.

Doktor Eldin Hozić: Primjeri dobre prakse iz Doboj Juga 3. Septembra 2024.

Kolektivni imunitet kao efekat vakcinacije 3. Septembra 2024.

Dr. Džinić: Jedina preventivna mjera je vakcinacija, drugog lijeka nema 4. Septembra 2024.
Dr. Tanja Radoš – Kosić: Vakcinacija je najveće dostignuće medicine 5. Septembra 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 26.08. do 01.09. 2024. godine 5. Septembra 2024.
Dr. Aida Hodo-Brdarević: Vakcina je zakonska obaveza i ne može biti stvar izbora 6. Septembra 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 28.08. do 03.09. 2024. godine 6. Septembra 2024.
FOTO: Predstavnica INZ-a na kongresu o prehrani i metabolizmu u Milanu (Italija) 8. Septembra 2024.
VIDEO: Nafa Čakal o iskustvima imunizacije u Domu zdravlja Vareš 9. Septembra 2024.
INZ na “Danima zeničkog sporta” 9. Septembra 2024.
Ispunite anketu: Prevencijom do zdravlja – Pomozite nam razumjeti vaše stavove i odluke 10. Septembra 2024.
VIDEO: Zdravstveni profesionalci o vakcinama, vakcinaciji, morbilima i primjerima dobre prakse iz 12 općina i gradova ZDK 10. Septembra 2024.
Stručnjaci INZ-a dobitnici priznanja Federalnog ministarstva zdravstva povodom 101 godine javnog zdravstva u FBiH 10. Septembra 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 02.09. do 08.09. 2024. godine 12. Septembra 2024.
Važnost prve pomoći: Spašavanje života na dohvat ruke te pristupi kvizu „Šta znaš o prvoj pomoći“ 12. Septembra 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 04.09. do 10.09. 2024. godine 13. Septembra 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 09.09. do 15.09. 2024. godine 17. Septembra 2024.
INZ partner stručnog seminara o Kardioresalnom metabolizmu 20. Septembra 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 11.09. do 17.09. 2024. godine 20. Septembra 2024.
FOTO: Edukacija i radionica o specifičnostima pravilnog pranja dječjih zuba 20. Septembra 2024.
Rezultati i analiza online kviza “Šta znam o prvoj pomoći” 23. Septembra 2024.
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 16.09. do 22.09. 2024. godine 24. Septembra 2024.
FOTO: Pripravnost i odgovor u slučaju elementarnih nesreća 25. Septembra 2024.
Svjetski dan srca 2024.: “Use heart for action” – pridružite nam se u petak na Kamberovića polju 25. Septembra 2024.
VIDEO+FOTO: Svjetski dan srca u Zenici obilježen akcijom na Kamberovića polju 27. Septembra 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 18.09. do 24.09. 2024. godine 27. Septembra 2024.

OKTOBAR (36)

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 23.09. do 29.09. 2024. godine 1. Oktobra 2024.
Svjetska sedmica/tjedan dojenja 2024. 3. Oktobra 2024.
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 25.09. do 01.10. 2024. godine 4. Oktobra 2024.
Preporuke za vodu i hranu na poplavljenim područjima 7. Oktobra 2024.

PRIJAVI SE: Istraživanje “Procjena prehrambenih navika i stanja uhranjenosti studentske populacije na Univerzitetu u Zenici“ 7. Oktobra 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 30.09. do 06.10. 2024. godine 8. Oktobra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 40. sedmice 2024. 8. Oktobra 2024.

Stručni sastanak na temu pojave i sprječavanja masovnih bolesti koje se javljaju kao posljedica prirodnih nesreća 9. Oktobra 2024.

Svjetski dan mentalnog zdravlja: Važnost brige o mentalnom blagostanju 10. Oktobra 2024.

Predstavnik INZ-a na drugom seminaru nakon Evropskog treninga za liderstvo u javnom zdravlju 10. Oktobra 2024.

Svjetski dan vida: Podizanje svijesti o globalnom zdravlju očiju 10. Oktobra 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 02.10. do 08.10. 2024. godine 11. Oktobra 2024.

Služba za školsku higijenu INZ i NK “Standard”: “Preveniraj rano za sigurno sutra” 11. Oktobra 2024.

Svjetski dan pranja ruku 14. Oktobra 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 07.10. do 13.10. 2024. godine 15. Oktobra 2024.

Predstavnici INZ-a na Kongresu povodom 100 godina rada Instituta za javno zdravlje “Dr Milan Jovanović Batut” 15. Oktobra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 41. sedmice 2024. 15. Oktobra 2024.

Danas je Svjetski dan hrane 2024. 16. Oktobra 2024.

VIDEO: Poruka struke sa skupa u Zenici – Proizvodnju i konzumaciju hrane treba potpuno drukčije tretirati i organizovati 16. Oktobra 2024.

Popunite online anketu i pomozite u projektu “Održivo upravljanje animalnim otpadom u ZDK” 17. Oktobra 2024.

Čuvate li Vaše kosti? PRIJAVITE SE na skrining na osteoporozi pomoću ultrazvučne petne denzitometrije 18. Oktobra 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 09.10. do 15.10. 2024. godine 18. Oktobra 2024.

Predstavnici INZ-a u regionalnom projektu SZO i UNECE – Povećanje sigurnosti u saobraćaju bazirano na dubinskim analizama saobraćajnih nesreća u BiH i Srbiji 18. Oktobra 2024.

FOTO: VAŽNA SI – Konferencija o zdravlju žena održana u Brezi 19. Oktobra 2024.

Osteoporoza: Faktori rizika, liječenje i prevencija 22. Oktobra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 42. sedmice 2024. 22. Oktobra 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 14.10. do 20.10. 2024. godine 22. Oktobra 2024.

FOTO: Predavanje u kakanjskoj gimnaziji “Muhsin Rizvić” 23. Oktobra 2024.

VIDEO+FOTO: Osteoporoza je najbrže rastuća bolest, od koje pet puta češće obolijevaju žene 24. Oktobra 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 16.10. do 22.10. 2024. godine 24. Oktobra 2024.

Edukativna radionica “Značaj dostizanja kolektivnog imuniteta” 24. Oktobra 2024.

Predstavnik INZ-a jedini iz BiH na IUMS 2024 – 18. Kongresu Međunarodne unije mikrobioloških društava 25. Oktobra 2024.

FOTO: Obilježen “Ružičasti mjesec” u Prvoj gimnaziji Zenica 26. Oktobra 2024.

FOTO: Stručno predavanje u Žepču “Kobasica – od sirovine do trajnog proizvoda” 28. Oktobra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 43. sedmice 2024. 29. Oktobra 2024.

Prijavljivanje završeno – termini popunjeni, skrining na osteoporozi se nastavlja i u 2025. 30. Oktobra 2024.

NOVEMBAR (37)

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 21.10. do 27.10. 2024. godine 1. Novembra 2024.

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 23.10. do 29.10. 2024. godine 1. Novembra 2024.

FOTO: Održano predavanje o zdravlju žena u saradnji s Udruženjem Fokus Zenica 3. Novembra 2024.

VIDEO: Od bruceloze samo u ZDK oboljelo 23 osobe i 74 životinje, polovina iz Zenice 4. Novembra 2024.

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 28.10. do 03.11. 2024. godine 5. Novembra 2024.

ZDK dobio vaccine za sezonsku gripu, do kraja sedmice distribucija prema domovima zdravlja 6. Novembra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 44. sedmice 2024. 6. Novembra 2024.

Predstavnici INZ-a na simpozijumu “4. Dani vakcinacije” u Novom Sadu 6. Novembra 2024.

Predstavnici Doma zdravlja Banja Luka u posjeti INZ – Razmjena dobrih praksi 7. Novembra 2024.

INZ suorganizator petog Međunarodnog kongresa “Sigurna hrana, danas i sutra”, prezentirana tri naša rada 7. Novembra 2024.

Stručnjaci o upravljanju animalnim otpadom u ZDK: Otpad je važan resurs za održivu budućnost! 8. Novembra 2024.

VIDEO: Mališani OŠ “Vladimir Nazor” Zenica u posjeti laboratorijama INZ 10. Novembra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 45. sedmice 2024. 12. Novembra 2024.

Svjetski dan dijabetesa – Najava događaja u Shopping centru Zenica – četvrtak od 10 do 13 sati 13. Novembra 2024.

VIDEO+FOTO: Predavanje o dijabetesu u dvije zeničke škole 14. Novembra 2024.

VIDEO+FOTO: Svjetski dan dijabetesa obilježen u Zenici 14. Novembra 2024.

FOTO: Održana edukativna radionica “Komunikacija o imunizaciji u zdravstvu” 14. Novembra 2024.

Predavanje “Plavi novembar” u saradnji sa Centrom za edukaciju, razvoj i istraživanje “Akcija” Zenica 15. Novembra 2024.

U toku je Plavi novembar – mjesec podizanja svijesti o muškom zdravlju 15. Novembra 2024.

FOTO: Obilježen “Plavi novembar” u Prvoj gimnaziji u Zenici 15. Novembra 2024.

Učešće u projektu “Better road safety system based on in-depth analysis of road accidents in B&H and Serbia” 18. Novembra 2024.

INZ na devetom Kongresu o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima 18. Novembra 2024.

Stručnjaci upozoravaju: Kuga malih preživara nadomak regiona – rastuća briga za zdravlje stoke 19. Novembra 2024.

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 46. sedmice 2024. 19. Novembra 2024.

Svjetski dan djeteta 20. Novembra 2024.

VIDEO+FOTO: Novembar je mjesec ukazivanja na značaj prevencije i očuvanja muškog zdravlja 20. Novembra 2024.

FOTO: “Održivo upravljanje animalnim otpadom” – Predstavnice INZ u posjeti Poljskoj 20. Novembra 2024.

INZ: “Plavi novembar” obilježen na Pravnom i Medicinskom fakultetu UNZE 21. Novembra 2024.

Imunizacija protiv sezonske gripe učenika i profesora Medicinske škole Zenica 21. Novembra 2024.

Svjetska sedmica svjesnosti o antimikrobnoj rezistenciji (AMR) 22. Novembra 2024.

Održano predavanje “Plavi novembar” u saradnji s Udruženjem Fokus 26. Novembra 2024.
Obilježen “Plavi novembar” u Srednjoj medicinskoj školi u Zenici 27. Novembra 2024.
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 47. sedmice 2024. 27. Novembra 2024.
Besplatno i anonimno testiranje na HIV – Svjetski dan borbe protiv HIV/AIDS-a 28. Novembra 2024.
Svjetski dan borbe protiv HIV/AIDS-a: O virusu, infekciji, šta predstavlja crvena vrpca... 28. Novembra 2024.
AKAZ: Dani kvaliteta u zdravstvu u FBiH 2024. – Certifikat i za INZ 28. Novembra 2024.
VIDEO+FOTO: Prvi decembar – Svjetski dan borbe protiv AIDS-a 30. Novembra 2024.

DECEMBAR (26)

Vještine efikasne i asertivne komunikacije – radionice za timove porodične medicine i timove vakcinalnih punktova 3. Decembra 2024.
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 48. sedmice 2024. 3. Decembra 2024.
VIDEO+FOTO: Razvoj pčelarstva u BIH mora pratiti aktuelne izazove i tehnologije 21. vijeka 5. Decembra 2024.
Svjetski je Dan zemljišta: Primjeri bujičnih poplava iz 2014. i 2024. moraju biti posljednji alarm da se nemar zaustavi 5. Decembra 2024.
Pravilna prehrana u prevenciji osteoporoze 6. Decembra 2024.
Utorak i srijeda: Seminari “Integralni program sigurnosti i održivosti prehrambenog lanca” 6. Decembra 2024.
Javni poziv roditeljima djece (rođene 01.01.-31.12.2022.) koja pripadaju Domu zdravlja Zenica na prvi preventivni stomatološki pregled 9. Decembra 2024.
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 49. sedmice 2024. 10. Decembra 2024.
VIDEO+FOTO: Stručnjaci o sigurnosti hrane sa farmerima i proizvođačima hrane iz ZDK 12. Decembra 2024.
INZ sa tri rada na Međunarodnoj konferenciji “Laboratorijske tehnologije i izazovi” – Dani nauke u FBiH 16. Decembra 2024.
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 50. sedmice 2024. 17. Decembra 2024.
FOTO: Održan seminar “Parazitarne i ekonomski značajne bolesti” 17. Decembra 2024.
Predstavnicu EU Twinning projekta u posjeti INZ 18. Decembra 2024.
One health seminar: Zoonoze, sigurnost hrane i antimikrobna rezistencija (AMR) 20. Decembra 2024.
VIDEO+FOTO: Tešanjski pčelari dobili hiljadu sadnica kestena za unapređenje kvaliteta meda 21. Decembra 2024.
Učenici Srednje mješovite Industrijske škole Zenica u posjeti INZ 24. Decembra 2024.
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 51. sedmice 2024. 24. Decembra 2024.
Sretan Božić 25. Decembra 2024.
Predavanje o dijabetesu: Stručnjaci i zajednica zajedno za zdravlje 25. Decembra 2024.
Pogledajte četiri videa učenika Medicinske škole Zenica o vakcinama, raku i HPV-u 25. Decembra 2024.
VIDEO: O HPV vakcini, oboljenju, mitovi i činjenice 25. Decembra 2024.
DEXA i ultrazvučna denzitometrija: Ključni koraci u čuvanju zdravlja kostiju 26. Decembra 2024.
Fizička aktivnost kao najbolja investicija u zdravlje kostiju 26. Decembra 2024.
Unapređenje oralnog zdravlja – edukativni seminar i radionica za zdravstvene radnike 29. Decembra 2024.
“Čarolija zdrave kože” na “Mešafestu” u zeničkoj OŠ “Meša Selimović” 30. Decembra 2024.
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled 52. sedmice 2024. 31. Decembra 2024.

UKUPNO u 2024. 286

Osim objava u elektronskim medijima, INZ je zabilježio 57 gostovanja u programima RTV kuća, koje nemaju karakter javnih PR objava INZ, nego se radi o posebno dogovorenim gostovanjima, namjenskim upitima redakcija, te posebnim snimanjima ili gostovanjima u medijima.....

Pregled gostovanja i učešća u medijima koja nisu obuhvaćena press clippingom u 2024.				
	ZAPOSLENIK INŽ-a	MEDIJ	DATUM	NAPOMENA
1.	Maja Jonjić Trifković	IC Kakanj	16.01.	Gripa i ishrana
2.	Alis Kozica	FTV	16.01.	Virusi
3.	Maja Jonjić Trifković	IC KAKANJ	17.01.	Prehrana kod bolesti
4.	Azra Husković	RTV Maglaj	17.01.	LMS
5.	Azra Husković	BHTI	17.01.	LMS
6.	Azra Husković	BHR1	17.01.	LMS
7.	Azra Husković	UNA TV	20.01.	LMS
8.	Elma Kuduzović	FTV	23.01.	Sedmica prevencije
9.	Alis Kozica	FTV	24.01.	Morbili
10.	Alis Kozica	Zenit	26.01.	Morbili
11.	Alis Kozica	RFE	26.01.	Morbili
12.	Senad Huseinagić	Face TV	29.01.	Zagađenje
13.	Benjamin Haurdić	Radio Tuzla	29.01.	ASK
14.	Muhamed Gladan	BHT	30.01.	ASK
15.	Alis Kozica	Radio Maglaj	02.02.	Morbili
16.	Elma Kuduzović	TV Zenica	05.02.	HPV
17.	Alis Kozica	IC Kakanj	07.02.	Morbili
18.	Alis Kozica	Radio Usora	08.02.	Djeca karcinom
19.	Benjamin Čaušević	BHT/Tim System	19.02.	Hrana
20.	Selvedina Sarajlić Spahić	IC Kakanj	20.02.	Screening
21.	Lejla Mrahorović-Čengić	IC Kakanj	20.02.	Karcinomi
22.	Elma Kuduzović	Bh radio 1	04.03.	Prevenција karcinoma
23.	Maja Trifković	TV Tuzla	11.03.	Ramazan
24.	Maja Jonjić Trifković	Brčko danas	11.03.	Ishrana
25.	Maja Trifković	TVZE	12.03.	Ramazan
26.	Lejla Baručija	BHT	12.03.	Polen
27.	Lejla Baručija	Radio Tuzla	13.03.	Polen
28.	Maja Trifković	Kalman	13.03.	Ramazan
29.	Lejla Baručija	N1	22.03.	Polen
30.	Jasmin Durmišević	BH Radio 1	22.03.	Vode
31.	Maja Trifković	Radio HB	01.04.	Projekt studenti
32.	Maja Trifković	BH Radio 1	01.04.	Projekt studenti
33.	Maja Trifković	Radio Tuzla	02.04.	Projekt studenti
34.	Elma Kuduzović	IC KAKANJ	03.04.	Svjetski dan zdravlja
35.	Maja Jonjić Trifković	FTV	04.04.	Projekt studenti
36.	Maja Jonjić Trifković	RTV ZENICA	08.04.	Projekt studenti
37.	Alis Kozica	BH Radio 1	09.04.	Morbili
38.	Erna Terzić	BHT	07.05.	Dan sestrinstva
39.	Elma Kuduzović	RSG	17.05.	Koža
40.	Elma Kuduzović	BH RADIO 1	17.05.	Koža
41.	Elma Kuduzović	FTV	17.05.	Koža
42.	Elma Kuduzović	NTV IC KAKANJ	20.05.	Koža
43.	Elma Kuduzović	RTV ZENICA	22.05.	Koža
44.	Elma Kuduzović	BH RADIO 1	23.05.	Koža
45.	Elma Kuduzović	BHT	24.05.	Planinarenje
46.	Elma Kuduzović	BHT	28.05.	Predavanje zdrava žena
47.	Jasmin Durmišević	BH Radio 1	03.06.	Dan okoliša
48.	Benjamin Čaušević	TVSA	06.06.	Sigurnost hrane
49.	Benjamin Čaušević	BH Radio	07.06.	Sigurnost hrane
50.	Elma Kuduzović	Oslobodjenje	07.06.	Toplote
51.	Elma Kuduzović	BHR1	09.07.	Koža/vrućina
52.	Elma Kuduzović	BHR1	09.07.	Koža/vrućina
53.	Elma Kuduzović	HRHB	09.07.	Koža/vrućina
54.	Elma Kuduzović	RTVTK	12.07.	Koža/vrućina
55.	Jasmin Durmišević	BHTI	15.07.	Vrućine/Koža
56.	Jasmin Durmišević	BH Radio 1	19.09.	Ozon
57.	Nino Hasanica	Zenit radio	22.10.	Zdravlje mladih
58.	Maja Jonjić Trifković	Zenit radio	24.10.	Hrana mladih
59.				
60.				
Zaključno sa brojem .				

Prisutnost u medijima - U proteklom periodu intenzivirana je objava naših saopćenja, kao i praćenje direktnih objava medija sa naših događaja, kao i reemitovanje saopćenja koja im proslijedimo. Zahvaljujući novom pristupu broj objava je značajno uvećan.

Prema nepotpunom spisku medija koji su tokom protekle godine objavljivali naše informacije je na hiljade objava samo putem internet stranica. To znači svakodnevno prisustvo u medijima.

Svaki od ovih medija je objavio između jedne i nekoliko desetina informacija iz INZ, što je doprinjelo da se naše aktivnosti uistinu vide u svim krajevima BiH.

Naši stručnjaci su gostovali u nizu televizijskih i radijskih emisija i to pored lokalnih medija, znatno više na medijima koji emituju na nacionalnom nivou (BHT1, FTV, Hayat, TV1, N1, BHRadio1, Federalni radio, Radio Slobodna Europa, TV Sarajevo,...

Bitno je naglasiti da svaki od ovih medija ima i svoje profile na društvenim mrežama, te se tako naše informacije dodatno distribuiraju konzumentima.

7. STRUČNI I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Institut je u toku 2024. godine provodio i istraživačku djelatnost kroz rad stručnih istraživačkih timova Ovdje je prezentovan i rad Institutovih stručnjaka koji su učestvovali u istraživanjima drugih institucija. Dio istraživanja je okončan i objavljen/prezentovan, a dio je u toku tako da njihovo objavljivanje očekujemo u narednom period,

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Uticaj nacionalnih i međunarodnih standarda na kvalitet i Konkurentnost meda u Zeničko-dobojskom kantonu: istraživanje među Pčelarima / the impact of national and international standards on the Quality and competitiveness of honey in the zenica-doboj canton: a Study among beekeepers
Autori u istraživanju	Benjamin Čaušević, Emina Idrizović, Amir Ibrahimagić, Benijamir Haurdić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Zbornik sažetaka i radova s 9. Međunarodnog kongresa o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima PČELARSTVO I PČELINJI PROIZVODI, Sarajevo

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Integracija JCI, AKAZ, ISO standarda u medicinskim laboratorijama – temelji za osiguranje kvaliteta i pouzdanosti usluga(Integration of JCI, AKAZ, ISO standards in medical laboratories - foundations for ensuring quality and reliability of services)
Autori u istraživanju	B. Čaušević, E. Drizović, A. Ibrahimagić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Chamber of medical – laboratory diagnosticians of fbih the 3rd conference with international participation “laboratory technologies and challenges” – science days in FBiH, Sarajevo

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	The influence of conditioning and sunflower shell addition on the production of edible plum kernel oil
Autori u istraživanju	Tihomir Moslavac, Drago Šubarić, Dora Veselovac, Benjamin Čaušević, Antun Jozinović
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	4th International Scientific-Professional Conference Food Industry By-Products, Osijek, Croatia on June 6th and 7th 2024

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Rezidue i kontaminanti u hrani (Residues and contaminants in food)
Autori u istraživanju	Midhat Jašić, Benjamin Muhamedbegović, Damir Alihodžić, Amir Ibrahimagić, Benjamin Čaušević
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Zenica, Instituta for health and food safety, ISBN ISBN978-9926-8178-9-3-Knjiga

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Primjena koncepta “One Health” u borbi protiv širenja antimikrobne rezistencije. (Applying the “One Health” concept in the fight against the spread of antimicrobial resistance).
Autori u istraživanju	Ibrahimagić A, Sarajlić-Spahić S, Gladan M, Čaušević B, Huseinagić S
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Kongres zdravstvenih radnika Crne Gore, Sutomore CRNA GORA 30.05. - 02.06. 2024. Zbornik radova 45.

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Prevalence of phenotypic resistance of the indicator commensal Escherichia coli originating from fresh beef and meat preparations from the territory of the Federation of Bosnia and Herzegovina (FBiH)
Autori u istraživanju	Idrizović, E., Hodžić, B., Ibrahimagić, A., Ramić, N., Hrapović, E., Gladan, M., & Čaušević, B.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Arhiv Za Higijenu Rada i Toksikologiju, 75, 84-84.

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Značaj monitoringa mikotoksina u hrani namijenjoj za ishranu ljudi i životinja.(The importance of mycotoxin monitoring in food intended for human and animal consumption.)
Autori u istraživanju	Ibrahimagić A, Sarajlić-Spahić S, Gladan M, Čaušević B, Huseinagić S
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Kongres zdravstvenih radnika Crne Gore, Sutomore CRNA GORA 30.05. - 02.06. 2024. Zbornik radova 46.

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Analysis of good practices in workplace attendance monitoring systems: a literature review
Autori u istraživanju	Nino Alić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Međunarodna naučna konferencija o digitalnoj ekonomiji _ DIEC 2024, Tuzla

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Current applications and future directions of wearable technologies in healthcare: a literature review
Autori u istraživanju	Nino Alić, Ranka Ogurlić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Međunarodna naučna konferencija o digitalnoj ekonomiji _ DIEC 2024, Tuzla

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Pristup jednog zdravlja i sigurnost hrane
Autori u istraživanju	Rusmir Goletić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Treća regionalna konferencija o Jednom Zdravlju “Izazovi Jednog Zdravlja u zemljama Zapadnog Balkana” (“One Health challenges in the Western Balkan countries”), 07.06.2024., Novi Sad, Republika Srbija

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Operationalizing the One Health approach in the Western Balkans to address zoonotic diseases: The role of the Balkan One Health Network
Autori u istraživanju	Rusmir Goletić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Workshop “Joint Risk Assessment for Zoonotic Diseases in the Western Balkans“, WHO, 11.09.-13.09.2024., Hotel Europe, Sarajevo, B&H

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	One Health challenges in the Western Balkans
Autori u istraživanju	Rusmir Goletić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	“Regional meeting on Collaborative Approaches to Environmental Pollution and One Health in the Western Balkans“, UNEP, 04.12.-05.12.2024., UN House, Sarajevo, B&H

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Uvod u profesionalizaciju sestinstva – medicinska sestra u središtu ili na marginama zdravstva?
Autori u istraživanju	Hasanica Nino
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Zenica: Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, 2023. (drugo izdanje, ISBN 978-9926-8178-7-9)

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Podizanje svijesti o očuvanju oralnog zdravlja kroz sistemsko podsticanje roditelja o važnosti pravilne oralne higijene i redovnog posjećivanja stomatologa djece do polaska u školu
Autori u istraživanju	Hasanica Nino, Terzić Erna, Mehić-Durmić Kasema, Kaknjo Sanela, Zukić Amela
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Naučni projekat Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica i Ministarstva zdravstva ZDK, 2024. (Program utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2024. godinu)

Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Uticaj režima ishrane i prehrambenih navika srednjoškolaca na stanje uhranjenosti i pravilan rast i razvoj
Autori u istraživanju	Hasanica Nino, Husković Azra, Ljevaković Lejla, Ibrahimović Mubera, Isaković Berina, Hrustić Nermin, Ahmetović Elmin, Softić Lejla, Zatagić Maja, Alajbegović-Jerković Merima, Turkić Senita, Đorđić Tanja

Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Naučni projekat Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica i Ministarstva zdravstva ZDK, 2024. (Program utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2024. godinu)
Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	HPV (Humani Papiloma Virus) vakcinacija kao strategija za prevenciju karcinoma grlića maternice
Autori u istraživanju	Kozica Alis i saradnici (dio projekta provodila Služba za školsku higijenu)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Projekat Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica i Ministarstva zdravstva ZDK, 2024. (Program utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2024. godinu)
Naziv istraživanja, stručnog rada ili objavljene knjige	Procjena učestalosti i ozbiljnosti reakcija nakon masovne vakcinacije protiv COVID-19 kod stanovništva Zeničko-dobojskog kantona primjenom inovativnog pristupa prikupljanju podataka
Autori u istraživanju	Hasanica Nino, Skomorac Muhamed, Baručija-Oprašić Lejla, Bašić Fatima, Huseinagić Senad, Sarajlić-Spahić Selvedina, Isaković Berina, Begagić Sead, Ibrahimagić Amir, Huseinspahić Nada
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja istraživanja	Naučni projekat Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica finansiranog od strane Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, 2024.

8. AKREDITACIJA LABORATORIJA

Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici uspješno je u 2024. godini obnovio akreditaciju svojih laboratorija i laboratorijskih metoda, čime je još jednom potvrđena usklađenost s najvišim međunarodnim standardima. Trenutno Institut raspolaže sa ukupno 57 akreditovanih metoda, koje obuhvataju širok spektar analiza i ispitivanja u oblasti sigurnosti hrane, mikrobiologije vode, hrane i briseva, hemijskih analiza vode, hrane i rezidua, kao i ispitivanja u veterinarstvu- primarno serologija.

Posebno je važno naglasiti da je akreditacija laboratorija prema standardu ISO 17025 temelj za prepoznatljivost i kredibilitet laboratorijskih rezultata na tržištu. Bez akreditacije, laboratorijski nalazi se ne priznaju u zvaničnim kontrolama, što bi značajno ograničilo mogućnosti Instituta da pruža pouzdane usluge javnim i privatnim subjektima. Akreditacija osigurava da su svi procesi validirani, oprema kalibrisana, a osoblje stručno osposobljeno za rad prema strogo definisanim procedurama, što dodatno doprinosi povjerenju korisnika u tačnost i pouzdanost rezultata analiza.

Održavanje i kontinuirano unapređenje akreditacijskog statusa zahtijeva stalna ulaganja u obuku zaposlenika, modernizaciju opreme i praćenje najnovijih naučnih dostignuća, što Institut dosljedno provodi s ciljem očuvanja liderske pozicije u oblasti laboratorijske dijagnostike i analitičkih ispitivanja.

CERTIFIKACIJA PREMA AKAZ-U

Tokom 2024. godine, Institut je uspješno proveo i proces certifikacije Zavoda za javno zdravstvo prema standardima AKAZ-a (Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH).

Ova certifikacija predstavlja važan korak u jačanju sistema upravljanja kvalitetom i sigurnošću, čime se dodatno osigurava da se sve aktivnosti Zavoda provode prema najvišim standardima zdravstvene zaštite i javnog zdravlja.

Certifikacija prema AKAZ-u podrazumijeva detaljnu evaluaciju svih aspekata rada Zavoda, uključujući organizaciju i upravljanje procesima, usklađenost s važećim propisima, implementaciju mjera za kontinuirano poboljšanje kvaliteta, te redovno praćenje i analizu ishoda rada. Ovaj proces ne samo da potvrđuje predanost Instituta kontinuiranom unapređenju, već i osigurava dodatnu vrijednost za korisnike usluga Zavoda, koji mogu biti sigurni da se sve aktivnosti provode s maksimalnom pažnjom prema kvalitetu i sigurnosti.

Ostvarenje akreditacija i certifikata u 2024. godini još jednom potvrđuje stratešku orijentaciju Instituta ka izvrsnosti, kao i njegovu ključnu ulogu u očuvanju i unapređenju javnog zdravlja i sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini i šire.

9. FINANSIJSKO POSLOVANJE

Institut za zdravlje i sigurnost hrane je u 2024. godini ostvario ukupne prihode u iznosu od **7.321.924 KM** i rashode u ukupnom iznosu od **7.117.386 KM**, odnosno ostvario je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od **204.538 KM**.

9.1. PRIHODI

Ostvareni ukupan prihod u obračunskom periodu 2024. godini iznosi **7.321.924 KM**, što je u odnosu na isti period prethodne godine povećanje za 584.672 KM odnosno 8,678%.

Pregled prihoda prema izvorima:

IZVORI PRIHODA	Realizovano 2022.	Realizovano 2023.	Plan 2024.	Realizovano 2024.	Indeks Realiz 2024/ Realiz 2023	Indeks Realiz 2024/ Plan 2024
Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK	3.278.985	3.879.641	4.050.000	4.140.409	106,72%	102,23%
Budžet ZDK - Ministarstvo zdravstva	270.878	404.145	540.000	539.986	133,61%	100,00%
Budžet ZDK - Ministarstvo poljoprivrede	186.744	0	128.000	213.675		166,93%
HACCP, sanitarni minimum i ostale konsultantske usluge	123.117	194.443	200.000	190.969	98,21%	95,48%
DDD usluge	843.356	804.589	730.000	855.491	106,33%	117,19%
Klinička mikrobiologija i sanitarni pregledi	514.200	563.477	590.000	603.797	107,16%	102,34%
Sanitarna hemija	75.535	70.959	75.000	75.633	106,59%	100,84%
Epidemiološka ambulanta - vakcinacije	46.574	78.194	80.000	70.507	90,17%	88,13%
Veterinarska mikrobiologija	116.847	110.336	115.000	118.989	107,84%	103,47%
Sanitarna mikrobiologija	358.663	374.063	390.000	393.210	105,12%	100,82%
Ostale usluge	36.596	10.252	10.000	8.738	85,23%	87,38%
Projekti	24.044	39.786	35.000	16.071	40,39%	45,92%
Ostali izvori	271.808	207.367	200.000	94.449	45,55%	47,22%
UKUPNO	6.147.347	6.737.252	7.123.000	7.321.924	108,68%	102,79%

Planom prihoda za 2024. godinu bilo je predviđeno da se ostvare prihodi u iznosu od 7.123.000 KM, što je predstavljalo značajno povećanje prihoda u odnosu na ostvarenje u 2023. godini. Tako postavljen plan ostvarenja prihoda je, kao i u prethodnom periodu, predstavljao izazov, naročito uzimajući u obzir tržišne trendove i snažan utjecaj nelojalne konkurencije u dijelu ostvarenja tržišnih prihoda. Ostvareni su prihodi u iznosu iznad planiranih za 2,79%, odnosno za 198.924 KM.

Najznačajniji rast prihoda u odnosu na realizaciju 2023. godine je zabilježen u dijelu realizacije usluga koje finansira Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK. Prihodi po osnovu pružanja usluga Zavodu zdravstvenog osiguranja ZDK su ostvareni u većem iznosu za 260.768 KM u odnosu na 2023. godinu, što predstavlja rast za 6,72%. Navedeni prihodi su ostvareni u iznosu koji je za 90.409 KM veći od planiranog za 2024. godinu. Tako je ostvaren prihod veći za 2,23% u odnosu na planirani za 2024. godinu.

	2022.	2023.	2024.	Razlika 2024-2023	Indeks 2024/2023
Poslovni prihodi	5.808.015	6.490.099	7.227.475	737.376	111,36%
Ostali prihodi	339.332	247.153	94.449	-152.704	38,21%
<i>Ukupni prihodi</i>	6.147.347	6.737.252	7.321.924	584.672	108,68%

Navedeni pregled prikazuje kretanje poslovnih prihoda u 2024. godine. Poslovni prihodi u 2024. godini su povećani za 11,36% u odnosu na prethodnu godinu, dok su ostali prihodi smanjeni za 61,79%.

U dijelu poslovnih prihoda, važno je napomenuti da je u 2024. godini Institut za zdravlje i sigurnost hrane ostvario porast prihoda po osnovu pružanja usluga na tržištu za 5,03% u odnosu na prethodnu godinu, a ostvareno je povećanje od 5,81% u odnosu na planirani iznos.

Iako u otežanim uslovima poslovanja na tržištu, prihodi na tržištu su značajno povećani (za 111.021 KM ili 5,03%). Najveći rast u odnosu na prethodnu godinu je ostvaren u dijelu prihoda od DDD usluge u iznosu od 50.902 KM, odnosno za 6,33%. Prihodi po osnovu edukacije iz oblasti sanitarnog minimuma i konsultantskih usluga su porasli za 40.320 KM, odnosno za 7,16%, usluge sanitarne mikrobiologije u iznosu od 19.147 KM, odnosno 5,12%, dok su prihodi ostvareni po osnovu pružanja usluga iz oblasti veterinarske mikrobiologije porasli za 8.653 KM, odnosno za 7,84%.

Iako je na tržištu DDD usluga kontinuirano prisutna nelojalna konkurencija koja damping cijenama stalno pokušavaju preuzeti dio tržišta DDD usluga na kojem mi ostvarujemo prihod, dodatnim naporima smo uspjeli zaustaviti trend pada prihoda zabilježen u prethodnom periodu i ostvariti rast istih. Dio rasta prihoda u iznosu od 38.325 KM se odnosi na realizaciju preventivne sistematske deratizacije za potrebe Zeničko-dobojskog kantona i ista je realizovana tako što je Institut proveo postupak nabavke navedene usluge i obezbjedi da izabrani dobavljač istu realizira. Institut za zdravlje i sigurnost hrane nije imao finansijskih efekata od realizacije navedene usluge, ali je značajan doprinos za zajednicu da se provede preventivna sistematska deratizacija.

S druge strane, prihodi ostvareni od pružanja usluga sanitarne mikrobiologije su također povećani, a značajni su iz razloga što konkurencija, vrlo slično pristupu kod DDD usluga, uglavnom damping cijenama, značajno utiče na odustanak većih subjekata za proizvodnju i promet hrane. Institut za zdravlje i sigurnost hrane se s tim u vezi našao pred izazovom kako da održi nivo poslovanja sa značajnim brojem malih subjekata, što izaziva mnogo više

aktivnosti i uslugu čini skupljom. Zato je važno istaknuti da su se prihodi po osnovu pružanja usluga sanitarne mikrobiologije sačuvali uz određeni rast istih.

Značajno je istaknuti da su prihodi ostvareni po osnovu pružanja usluga na tržištu, po osnovu usluga edukacije iz oblasti sanitarnog minimuma, konsultantskih usluga, ddd usluga, usluga kliničke mikrobiologije i sanitarnih pregleda, usluga sanitarne hemije, epidemiološke ambulate, veterinarske mikrobiologije, sanitarne mikrobilogije i ostalih usluga, na značajnom nivou, te u 2024. godini iznose 2.317.334 KM, što predstavlja učešće u ukupnim prihodima u procentualnom iznosu od 31,65%.

Realizirani su projekti finansirani od strane Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona, te su po tom osnovu ostvareni prihod u izosu od 213.675 KM. Realizacija ovih projekata je naročito značajna, s obzirom da u prethodnoj godini nije bilo ostvarenja prihoda po osnovu realizacije projekata koje finansira Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona, kao resorno ministarstvo Institutu za zdravlje i sigurnost hrane Zenica. Nažalost, u protekloj 2024. godini nije riješeno pitanje dugovanja Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od 100.000 KM iz ranijih godine. Menadžment Instituta poduzima sve radnje kako bi se navedeno dugovanje izmirilo.

U dijelu ostvarenih prihoda iz budžeta ZDK, ostvaren je rast prihoda po osnovu realizacije projekata iz oblasti javnog zdravstva koji se finansiraju putem Ministarstva zdravstva ZDK. Po navedenom odnosu je ostvaren veći iznos prihoda u odnosu na realizaciju u 2023. godini za 135.841 KM, odnosno za 33,61%. Projekti iz oblasti zdravstvene zaštite, a koji se finansiraju putem Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona su od posebnog značaja za ispunjenje ciljeva koje je u svom radu postavio Institut za zdravlje i sigurnost hrane.

Ostvaren je visok nivo prihoda po osnovu usluga kliničke mikrobiologije i sanitarnih pregleda. U odnosu na prethodnu 2023. godinu, ostvaren je rast po navedenom osnovu za 40.320 KM, odnosno za 7,16%. Prihod ostvaren po osnovu edukacije iz oblasti sanitarnog minimuma i ostalih konsultantskih usluga je ostvaren na približnom nivou ostvarenja u prethodnoj godini i iznosi 190.969 KM.

Prihodi ostvareni pruženjem DDD usluga su u 2024. godini iznosili ukupno 855.491 KM, što predstavlja povećanje od 50.902 KM u odnosu na 2023. godinu, odnosno povećanje za 6,33%. Iako je i u 2024. godini nastavljen kontinuitet otežanog rada usljed nelojalne konkurencije koja damping cijenama stalno pokušava preuzeti dio tržišta na kojem Institut za zdravlje i sigurnost hrane ostvaruje prihod po navedenom osnovu. Uzimajući u obzir okolnosti pod kojima se pružaju DDD usluge na tržištu (nelojalna konkurencija, uslovi pod kojima Institut pruža ove usluge: javne nabavke, poštivanje kolektivnih ugovora, troškovi zaštite na radu...), rast prihoda u odnosu na prethodnu 2023. godinu predstavlja izrazito značajan uspjeh. Kao i prethodne godine, ističemo da je s obzirom na način kako je uređena i kako se realizuje djelatnost DDD-a na prostoru FBiH stalno prisutna potreba da Institut analizira način pružanja ovih usluga.

Ostvareni prihodi po osnovu usluga veterinarske mikrobiologije, ostvareni su u iznosu višem u odnosu na ostvarenje u 2023. godinu za 8.653 KM, odnosno za 7,84%. Značajno je napomenuti da se u proteklom periodu nije iznašlo rješenje od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, pa ni od nadležnog kantonalnog ministarstva, koje bi obezbjedilo da se našoj ustanovi omogući da analize koje se realiziraju u svrhu monitoringa dostavljaju po službenoj dužnosti, nego se aktivnosti monitoringa realizuju po tržišnom principu, u kojem nadležne ustanove (veterinarske stanice) dobrovoljno odlučuju u koju laboratoriju će dostaviti uzorak na analizu. Navedeno značajno utiče na nelojalnu konkurenciju u dijelu tržišta koji se odnosi

na navedeni segment usluga. Nažalost, primjećen je trend u kojem se, kao i kod DDD usluga, damping cijenama nastoji preoteti udio na tržištu, uglavom od strane laboratorija u privatnom vlasništvu.

Ostvareni prihodi po osnovu pružanja usluga mikrobioloških analize hrane, vode i briseva (sanitarna mikrobiologija) su veći u odnosu na realizaciju 2023. godinu za 19.147 KM, odnosno za 5,12%. Ostvareni rast prihoda po navedenom osnovu je posebno značajan iz razloga što je u ranijim periodima zabilježen odustanak od poslovne saradnje (raskid ugovora) određenog broja „velikih“ klijenata, što je zahtijevalo da nastavimo sa dodatnim naporima i aktivnostima kako bi se nadomjestio navedeni gubitak. S tim u vezi, pokazala se korisnom učinjena reorganizacija organizacionih jedinica Instituta, tako da je segment prodaje usluga dodjeljen službi za DDD (dijelu DDD usluga), te Službi za sanitarnu tehniku (u dijelu sanitarnog nadzora i laboratorijskih analiza), što je i dovelo do povećanja realiziranih usluga i ostvarenja većih prihoda.

Navedeni pristup je rezultirao povećanjem prihoda na tržištu.

Prihodi ostvarenih na stavci „projekti“, su realizirani u iznosu od 16.071 KM i isti se odnose na realizaciju ostalih javno-zdravstvenih i nezdravstvenih projekata koje Institut za zdravlje i sigurnost hrane realizira.

Smanjenje prihoda pod stavkom „ostali izvori“ ostvareno je prije svega iz razloga smanjenja prihoda od refundacija bolovanja. Naime, iskazivanje dijela obračunatih prihoda po navedenom osnovu je evidentirano u 2024. godini na način da su za pripadajući iznos refundacije umanjene rashode, a za pripadajući iznos je iskazano potraživanje po osnovu refundacije od Zavoda zdravstvenog osigurnja ZDK.

Značajno su smanjeni i prihodi po osnovu donacije, što je i očekivano u post covid periodu, prije svega iz razloga značajno smanjenja zaprimljene zaštitne opreme i vakcina.

Nastavljene su aktivnosti na naplati ranije otpisanih sumnjivih i spornih potraživanja i po tom osnovu je ostvaren prihod u iznosu od 12.664 KM.

Pregled stavke "Prihodi iz drugih izvora":

	2023.	2024.
Refundacija plate pripravnika od Zavoda za zapošljavanje	13.364	0
Refundacija bolovanja	54.973	10.565
Prihodi od povrata poreskih i drugih dadžbina (takse i sl.)	3.377	2.921
Prihodi od povrata uplaćene naknade u žalbenom postupku	398	0
Prihodi od odnacija koji se direktno priznaju u prihod	56.636	17.813
Prihodi od donacija u obliku primljenih sredstava	31.418	35.283
Prihodi od onacije u obliku sit. Inv. I sl.	861	0
Ostali poslovni prihodi	0	0
Prihodi od naplate štete osiguravajućih društava	1.589	0
Prihodi od naplaćenih ugovorenih kazni	0	0
Prihodi od naplate za kašnjenje u plaćenju	950	0
Zatazne kamate	2.494	5.601
Kamate na depozit	18	54
Kursne razlike	0	6
Prihodi od prodaje transportnih sredstava	8.736	0
Ostali prihodi od prodaje	312	411
Višak dugotrajne imovine	0	0
Viškovi sirovina i materijala - Priručno skladište	0	0

Naplaćena otpisana potraživanja	13.387	12.664
Kreditni dobici od potraživanja od kupaca	14.401	0
Otpis ostalih obaveza	1.030	9.031
Prihodi od zaokruživanja	10	23
Prihodi ranijih godina	2.917	0
Prihodi po osnovu ostalih usklađivanja	78	0
Ispravka greške iz ranijih godina	418	77
	207.367	94.449

9.2. RASHODI

Ostvareni ukupni rashodi u 2024. godini iznose: **7.117.386 KM**, što je u odnosu na isti period prethodne godine više za za 657.365 KM, odnosno za 10,17%.

	2022.	2023.	2023.	Razlika 2024-2023	Indeks 2024/2023
Poslovni rashodi	6.372.404	6.267.069	7.068.110	801.041	113%
Ostali rashodi	101.835	192.952	49.276	-143.676	26%
Ukupni rashodi	6.474.239	6.460.021	7.117.386	657.365	110%

Poslovni rashodi (rashodi od registrovane djelatnosti) u 2024. godini ostvareni su u većem iznosu za 801.041 KM ili 13% u odnosu na prethodnu godinu, dok su stali rashodi smanjeni za 143.676 KM ili 74%.

Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja u kontnom planu

	<i>Realizovano</i>	<i>Realizovano</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizovano</i>	<i>Indeks Realizovano</i>	<i>Indeks</i>
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>		<i>2024.</i>	<i>2024/2023</i>	<i>Realiz/Plan 2024</i>
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	4.415.306	4.378.120	4.750.000	4.909.622	112,14%	103,36%
Materijalni troškovi	526.768	530.789	580.000	516.037	97,22%	88,97%
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	493.774	524.957	690.000	737.343	140,46%	106,86%
Troškovi usluga	504.028	433.378	480.000	538.583	124,28%	112,20%
Amortizacija	251.155	233.577	245.000	200.087	85,66%	81,67%
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	96.510	95.436	75.000	92.683	97,12%	123,58%
Ostali rashodi	186.698	263.764	280.000	123.031	46,64%	43,94%

UKUPNI RASHODI	6.474.239	6.460.021	7.100.000	7.117.386	110,18%	100,24%
-----------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

U nominalnom iznosu najveću stavku čine troškovi plaća zaposlenih koji su u 2024. godini ukupno iznosili 4.909.622 KM i u odnosu na prethodnu godinu su ostvareni u većem iznosu za 531.502KM, odnosno 12,14%, a u odnosu na planirano za 3,36%.

Razlog povećanja rashoda po osnovu troškova plate zaposlenih jeste prije svega novi kolektivni ugovor za radnike u zdravstvu. Naime, Institut za zdravlje i sigurnost hrane od avgusta 2024. godine primjenjuje obračun usklađen sa odredbama novog kolektivnog ugovora za radnike u zdravstvu, a što za rezultat ima značajno povećanje rashoda po navedenom osnovu.

I pored navedenog opterećanja kroz primjenu novog kolektivnog ugovora za radnike u zdravstvu, u 2024. godini je nastojano da se nedostatak ljudskih kapaciteta za realizaciju aktivnosti koje su se provodile značajno nadomjesti reorganizacijom posla na način da se prenese opterećenje na raspoložive zaposlenike. Navedno je realizirano kao kratkoročna mjera stabilizacije izazova koji je predstavljao primjena novih uvjeta kolektivnog ugovora.

U dijelu ostalih primanja radnika, ostvareno je povećanje u odnosu na prethodnu godinu za 212.386 KM, odnosno za 40,46%. Rast rashoda po osnovu ostalih primanja radnika je prije svega rezultat isplate pomoći radnicima u skladu sa Uredbom o isplati pomoći koju je donijela Vlada FBiH. Rashodi po naknade troškova sahrane u slučaju smrti najbližih članova porodice zaposlenika su iznosili 32.463KM i predstavljali su značajan rashod u ukupnim rashodima po osnovu ostalih primanja radnika.

Troškovi plata zajedno sa ostalim primanjima, naknadama i pravima zaposlenih čine 79% ukupnih rashoda, što je i razumljivo, obzirom da Institut pruža usluge, gdje je učešće rada stručnih lica najznačajnije.

Materijalni troškovi su u 2024. godini ostvareni u manjem iznosu za 14.752 KM u odnosu na ostvarenje u 2023. godini, a za 63.963 KM u odnosu na planirano iznos za 2024. godinu.

Posebno je važno naglasiti da je navedeni nivo troškova ostvaren uz značajno povećanje prihoda što je za posljedicu imalo značajno povećanje broja usluga i aktivnosti koje su realizovane u 2024. godini, a što se vidi iz prethodnih izlaganja. Uzimajući u obzir navedeno, možemo zaključiti da su materijalni troškovi realizirani uz posebnu pažnju i racionalizaciju istih.

Rashodi grupisani prema pregledu kao troškovi usluga su u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu ostvareni u većem iznosu za 105.2050 KM, odnosno za 24,28%. Na ukupan rast troškova usluga koje su pružene Institutu je značajno uticao povećan obim usluga i aktivnosti, kako onih projektnih, tako i tržišnih.

Povećanje rashoda po osnovu nabavke usluga je realizovano u nekoliko segmenata. Troškovi usluga štampe, te grafičkih usluga i izrade promotivnih materijala su u 2024. godini ostvareni u iznosu od 50.188 KM, dok su prethodne godine ostvareni u iznosu od 24.048 KM. Razlika od 26.140 KM je posljedica povećanja promotivnih aktivnosti koje Institut kroz realizaciju svojih projekta provodi.

Troškovi održavanja opreme i vozila su povećani za 6.431 KM. Najznačajnij udio u troškovima održavanja zauzima održavanje vozila koja se svakodnevno i intenzivno troše.

Značajan udio, kao i u prethodnom periodu, u troškovima usluga zauzimaju troškovi po osnovu zakupa, a posebno najam prostora usljed činjenice da Institut za zdravlje i sigurnost hrane nema

vlastiti prostor dovoljan za obavljanje djelatnosti, što uzrokuje potrebu najma prostora. Pitanje prostora je važno pitanje koje će se i u narednom periodu tretirati sa našim Osnivačima.

Rashodi po osnovu iznajmljivanja motornih vozila su 2023. godine ostvareni u iznosu od 30.588 KM, dok su u 2024. godini ostvareni u iznosu od 41.929 KM, što je povećanje za 11.341 KM. Navedeno povećanje je rezultat povećanja realizovanih aktivnosti, posebno u segmentu pružanja usluga na tržišti, gdje se kako smo prethodno pojasnili vrlo često realizuje mali broj usluga na više različitih lokacija.

Troškovi objave i promocije su u 2024. godini ostvareni u iznosu od 33.794 KM, što je za 21.907 KM povećanje u odnosu na rashode ostvarene u 2023. godini. Navedeno povećanje je prije svega rezultat usluga izrade promotivnog materijala predviđenog za podjelu prilikom realizacije promotivnih djelatnosti Instituta. Rezultat povećanih promotivnih, prije svega zdravstvenih, ali i nes zdravstvenih aktivnosti je i povećanje rashoda po osnovu reprezentacije. Naime, ostvarena reprezentacije u iznosu od 17.971 KM se najvećim dijeom odnosi na reprezentaciju predviđenu projektnim aktivnostima.

Značajno je naglasiti da je na rast troškova usluga uticala realizacija preventivne sistematske deratizacije na području Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od 38.325 KM. Navedeni iznos je oprihodovan u dijelu pružanja DDD usluga, tako da povećanje rashoda po navedenom osnovu nije prouzrokovalo finansijski efekat za poslovanje Instituta za zdravlje i sigurnost hrane zenica.

Rashodi po osnovu troškova naknada ostalim fizičkim licima su, iako je realiziran veći obim aktivnosti u odnosu na 2023. godinu, ostvareni za 2.753 KM u odnosu na prethodnu godinu. Iako je ostvareno smanjenje navedenih troškova u iznosu od 2.753 KM, značajno je napomenuti da su i u proteklom periodu nastavljene aktivnosti na podizanju efikasnosti i iskoristivosti vlastitog kadra. Ovakav pristup posebno dođe do izražaja u periodu obavljanja poslova sistematske proljetne i jesenje deratizacije, kada je potreba za angažovanjem dodatne radne snage izražena i kada se vrši preraspodjela u svrhu racionalizacije troškova.

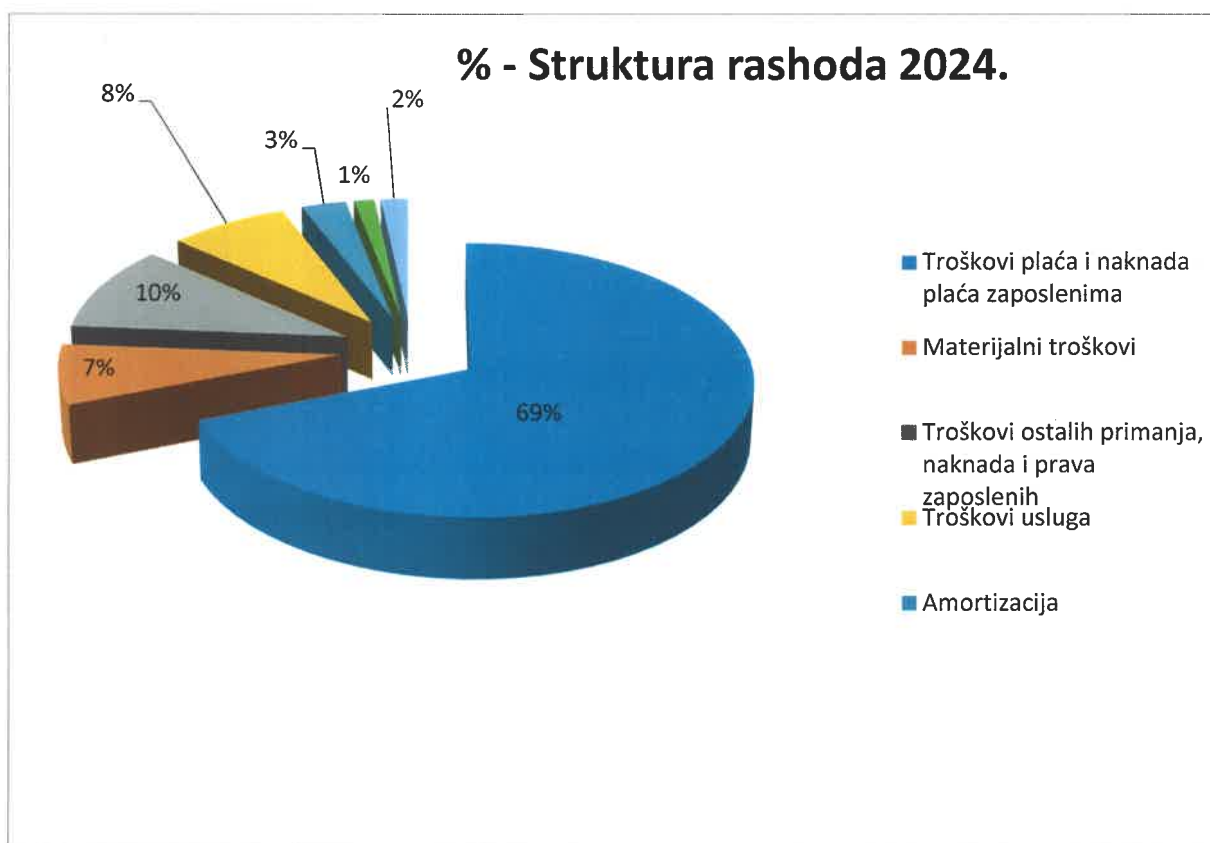
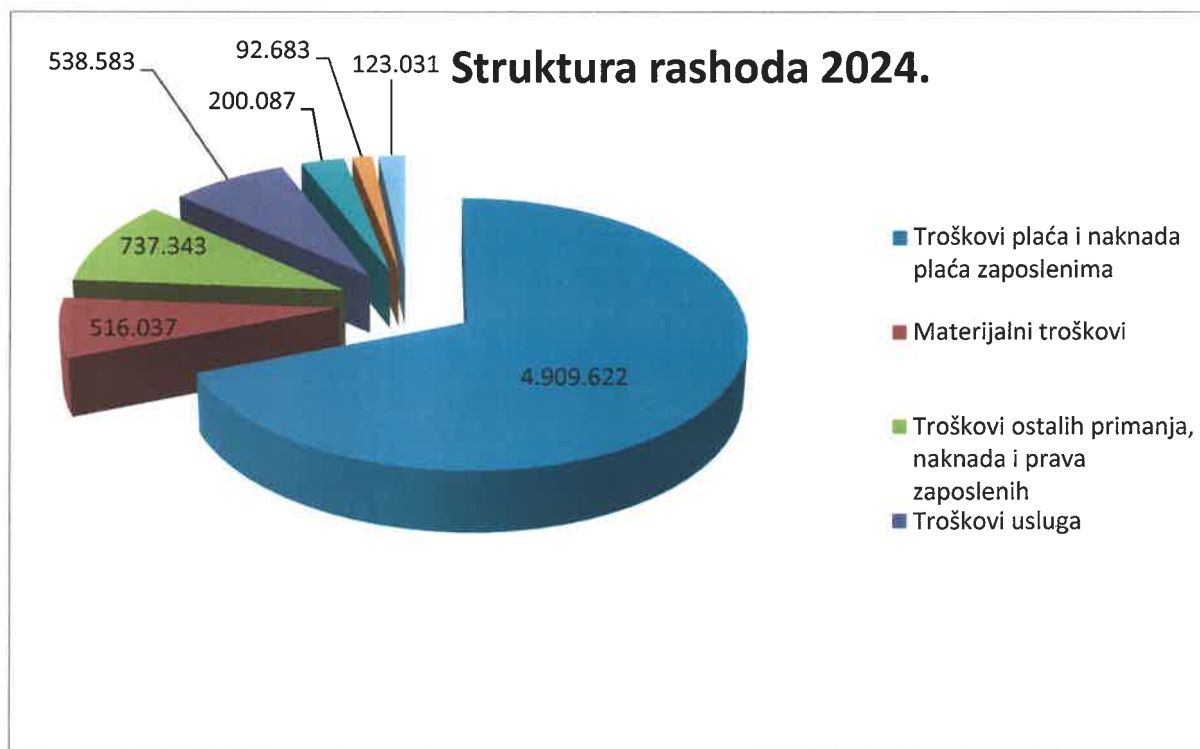
Pregled sadržaja stavke "ostalih rashoda":

	2022.	2023.	2024.
Troškovi poreza i ostalih naknada	67.619	63.234	67.039
Članarina privrednoj komori	1.600	2.400	2.400
Ostali nematerijalni troškovi (pretplata na služben i stručnu literaturu)	15.644	5.178	4.316
Kamata	561	0	0
Negativne kursne razlike dobavljača	74	19	0
Gubici od rashodovanja stalnih sredstava	2.116	2.878	6.711
Otpis potraživanja	36.305	128.441	10.027
Rashodovanje i gubici na zaliham materijala, nepomenuti ostali rashodi	48.151	23.588	17.678
Umanjenje vrijednosti zaliha	227	15	9
Kreditni gubici od potraživanja od kupaca	14.401	37.952	14.851
Rashodi po osnovu ispravki greški iz ranijih perioda	0	59	0
	186.698	263.764	123.031

Grafički prikaz strukture rashoda po veličini u obračunskom periodu

(2024. godina)

9.3. POSLOVNI REZULTAT

Pregled ostvarene dobiti (gubitka)

	2022.	2023.	2024.
Prihodi	6.147.347	6.737.252	7.321.924
Rashodi	6.474.238	6.460.021	7.117.386
Poslovni rezultat	-326.892	277.231	204.538

U 2024. godini ostvaren je pozitivan poslovni rezultat u iznosu od 204.538 KM. Ostvarena dobit će se u rasporediti odlukom Upravnog odbora, sa namjenom iste da se koristi za obnavljanje i razvoj djelatnosti Instituta za zdravlje i sigurnost hrane.

10. BILANS STANJA

10.1. DUGOROČNA IMOVINA

Nabavna vrijednost dugoročne imovine na dan 31.12.2024. godine iznosi 3.444.895 KM, ispravka vrijednosti je 2.571.436 KM, što znači da je dugoročna imovina amortizovana (otpisana) sa 74,60%, pa prema navedenom NETO sadašnja vrijednost dugoročne imovine iznosi: 873.459 KM.

Amortizacija dugoročne imovine u 2024. godini je iznosila 200.087 KM.

Najveću NETO sadašnju vrijednost dugoročne imovine čini stavka „Postrojenja, oprema i namještaj“ u iznosu od 536.881 KM, što je 61,50% ukupne dugoročne imovine.

Udio upisanih građevinskih objekata u ukupnoj neto sadašnjoj vrijednosti dugoročne imovine je 202.115 KM, odnosno 23,14%.

10.2. KRATKOROČNA IMOVINA

Kratkoročna imovina Instituta za zdravlje i sigurnost hrane na dan 31.12.2024. godine iznosi 2.398.525 KM, što je u odnosu na stanje 01.01.2024. godine, povećanje za 397.623 KM, odnosno za 19,87%.

Najveći udio u kratkoročnoj imovini evidentiran je na stavci – Potraživanja od kupaca, u iznosu od 1.065.275 KM, što predstavlja 44,41% ukupne kratkoročne imovine. Potraživanja od kupaca su na dan 31.12.2024. godine su veća u odnosu na prethodnu godinu za 233.322 KM. Ovdje je jako važno napomenuti da je Institut na kraju 2024. godine imao imao potraživanje od Ministarstva za poljoprivredu ZDK u iznosu od 250.000 KM, a koja su u momentu

sačinjavanja ovog izvještaja naplaćena. Ukoliko uzmemo u obzir naplaćeno navedeno potraživanje od

Ministarstva poljoprivrede ZDK, možemo konstatovati da su preostala potraživanja od kupaca na kraju 2024. godine niža od potraživanja od kupaca koja su iskazana na kraju prethodne 2023. godine.

Kratkoročna imovina iskazana na kontu - Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar iskazana je u iznosu od 323.684 KM, što predstavlja 13,46% ukupne kratkoročne imovine. Važno je primjetiti da u odnosu na stanje početkom godine ova stavka nema značajno povećanje. Naime, 31.12.2023. godine stanje zaliha je iznosilo 308.982 KM, ostvareno je povećanje od 14.702 KM. Međutim, na 31.12.2023. ova stavka u ukupnoj kratkoročnoj imovini učestvovala sa 15,44%, dok se taj procenat na kraju 2024. smanjio.

Kratkoročna imovina iskazana na stavci – Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja iskazana je u iznosu od 13.357 KM, i smanjena je u odnosu na prethodnu godinu za 39.184 KM, odnosno 74,58%.

Zalihe

Ukupne zalihe na dan 31.12.2024. godine iznose 323.684 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine uvećanje za 14.702 KM ili 4,76%.

Ovaj iznos povećanja zaliha u odnosu na prethodni period zapravo pokazuje stabilizaciju stanja na tržišti, u odnosu na prethodni period kada se čak isporuka nekih specifičnih materijala za rad laboratorija dovodila u pitanje. Navedene zalihe se koriste u svrhu obezbjeđenja nesmetanog odvijanja poslovnog procesa. Uzimajući u obzir da se u toku 2024. godine ostavrio porast broja pruženih usluga (dakle porast obima rada), navedeno povećanje vrijednosti zaliha pokazuje dobro upravljanje zalihama.

Gotovina

Iskazani iznos gotovine i ekvivalenata gotovine u bilansu stanja na dan 31.12.2024. godine iznosi 996.209 KM što predstavlja povećanje za 188.783 KM, odnosno za 23,38% u odnosu na 31.12.2023. godine. Ovaj nivo raspoloživih novčanih sredstava je prije svega rezultata kontinuiranog napora koji se provodi na naplati potraživanja.

Vanbilansna evidencija

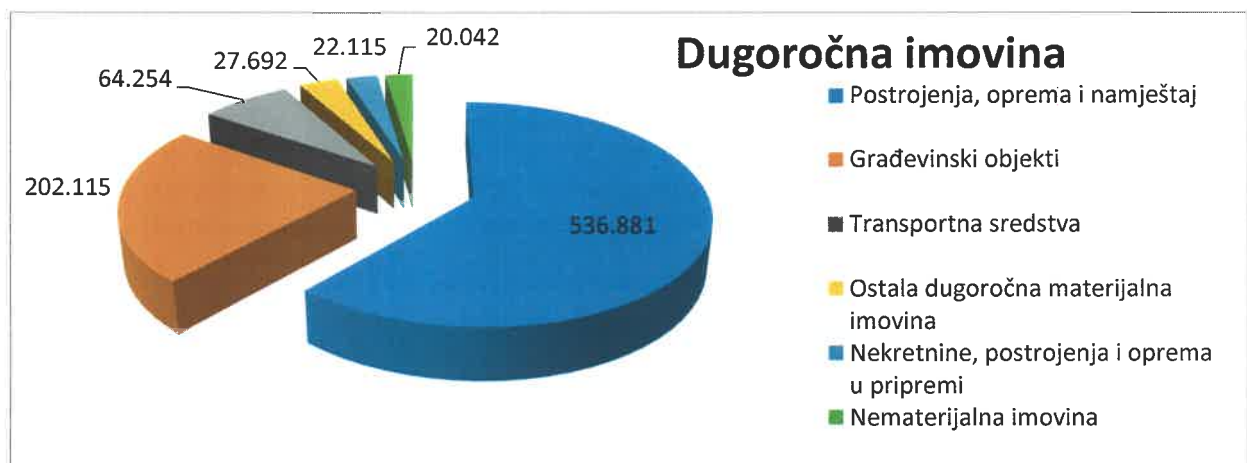
U bilansu stanja na dan 31.12.2024. je iskazano stanje na poziciji -vanbilansna aktiva, a odnosi se na vakcine i zaštitnu opremu koju Institut ima da prosljedi drugim korisnicima, te tuđih stalnih sredstava koji su u posjedu instituta.

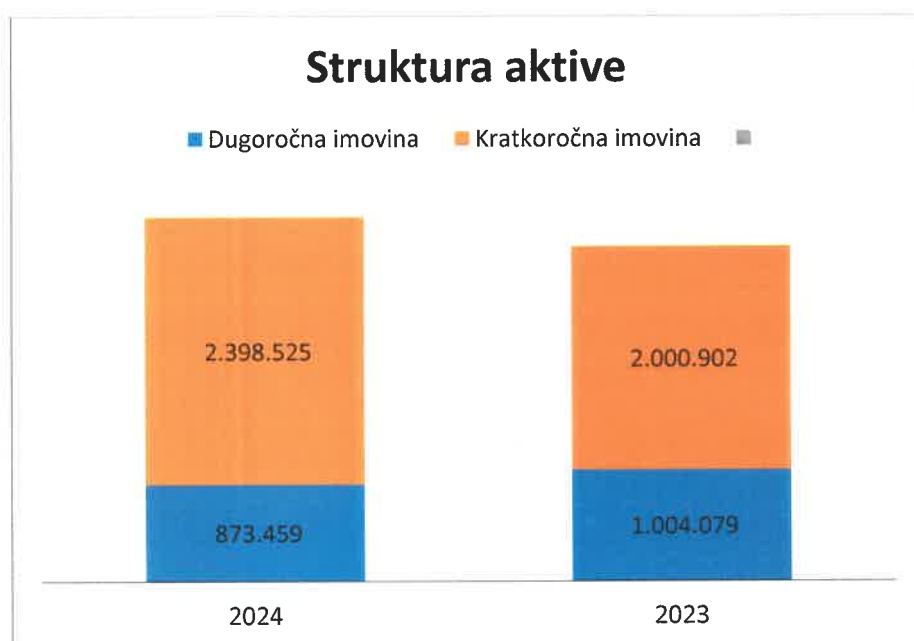
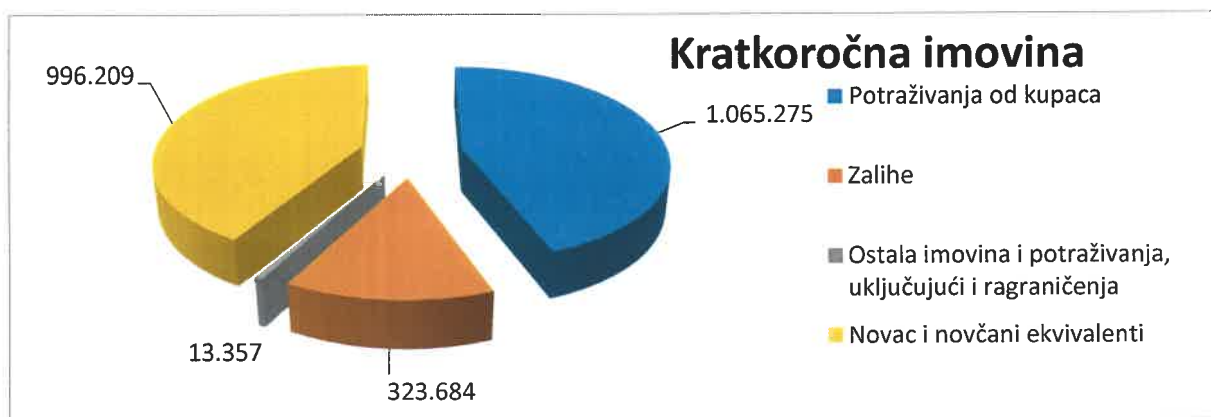
Pregled raspoloživih sredstava u aktivi na dan 31.12. 2022; 31.12.2023. i 31.12.2024. godine:

	31.12.2022.		31.12.2023.		31.12.2024.		INDEKS 2024/20 23
	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	
DUGOROČNA IMOVINA	1.136.936	39%	1.004.079	33%	873.459	27%	87
Građevinski objekti	217.709	7%	211.345	7%	202.115	6%	96
Postrojenja, oprema i namještaj	754.332	26%	653.826	22%	536.881	16%	82
Transportna sredstva	69.909	2%	81.269	3%	64.254	2%	79
Ostala dugoročna materijalna imovina	27.792	1%	27.792	1%	27.692	1%	100
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16.993	1%	0		22.115	1%	
Nematerijalna imovina	50.201	2%	29.847	1%	20.042	1%	67
Ostala imovina i potraživanja	0		0		360	0%	
KRATKOROČNA IMOVINA	1.809.629	61%	2.000.902	67%	2.398.525	73%	120
Zalihe	305.968	10%	308.982	10%	323.684	10%	105
Potraživanja od kupaca	1.024.624	35%	831.953	28%	1.065.275	33%	128
Novac i novčani ekvivalenti	399.558	14%	807.426	27%	996.209	30%	123
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i ragraničenja	79.479	3%	52.541	2%	13.357	0%	25
UKUPNA IMOVINA (AKTIVA)	2.946.565	100%	3.004.981	100%	3.271.984	100%	109
Vanbilansa evidencija	228.747		141.594		115.001		81

Grafički prikaz strukture AKTIVE po veličini na dan 31.12.2024.

10.3. KAPITAL

Kapital Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (vlastita sredstva) iskazan na dan 31.12.2024. godine iznosi 2.220.633 KM, što u odnosu na stanje početkom godine, odnosno na dan 31.12.2023. godine predstavlja povećanje za 204.538 KM, odnosno za ostvaren višak prihoda nad rashodima (dobit) za 2024. godinu.

Najveća stavka u kapitalu nalazi se na stavci -Neraspoređena dobit iz prethodnih perioda, u iznosu od 1.543.774 KM.

U odnosu na stanje početkom godine, ova pozicija je povećana za 277.231 KM, što predstavlja povećanje za ostvarenu dobit u prethodnom periodu, 2023. godini.

10.4. OBAVEZE (ZADUŽENOST)

Obaveze Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica na dan 31.12.2024. godine su iskazane u skladu sa obrascem Izvještaja o finansijskom položaju (bilansom stanja) koji se primjenjuje počev od sačinjavanja finansijskog izvještaja za 2022. godinu. Shodno navedenom obrascu (bilansu stanja) ukupne obaveze su iskazane kao dugoročne i kratkoročne obaveze.

Ukupne dugoročne obaveze na dan 31.12.2024. godine su iskazane u iznosu od 360.042 KM, što je za 24.919 KM manji iznos u odnosu na 31.12.2023. godine. Ovdje je važno napomenuti da se cijeli iznos dugoročnih obaveza odnosi na stavku "odgođeni prihodi", što zapravo znači da će se cijeli iznos priznati kao prihod u iznosima za koje se sredstva na koja se odnose amortizuju u narednom periodu.

Ukupno iskazane kratkoročne obaveze na dan 31.12.2024. godine iznose 691.309 KM, od čega stavka "odgođeni prihod" kao stavka kratkoročnih obaveza iznosi 21.367, tako da ukupne kratkoročne obaveze (bez odgođenih prihoda) na dan 31.12.2024. godine iznose 669.942 KM.

Na dan 31.12.2024. godine Institut je kratkoročnim obavezama finansirao 21% raspoložive aktive. Poželjno je da ovaj pokazatelj nije veći od 50%, što ukazuje da je finansiranje aktivnosti koje Institut realizira unutar prihvatljivog stepena zaduženosti.

Najveće obaveze, kao i u prethodnoj godini, evidentirane su na stavci Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja u iznosu od 558.819 KM, što predstavlja 80,83% ukupnih kratkoročnih obaveza. Najnačajniji udio u ovim obavezama imaju obaveze prema zaposlenim, kao i pripadajućim porezima i doprinosima za iste, a što se odnosi na plate i druge obaveze prema radnicima koja se odnose na decembar prethodne godine, a isplaćuju se u januaru tekuće godine, te se kao takvi knjiže na kontu obaveza.

Na drugom mjestu po veličini kratkoročnih obaveza su obaveze iskazane na poziciji obaveza prema dobavljačima koje su na dan 31.12.2024. godine iznosile 96.745 KM. Obaveze prema dobavljačima imaju udio od 13,99% u ukupnim kratkoročnim obavezama Instituta.

Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica na dan 31.12.2024. nije imao iskazanih kreditnih zaduženja.

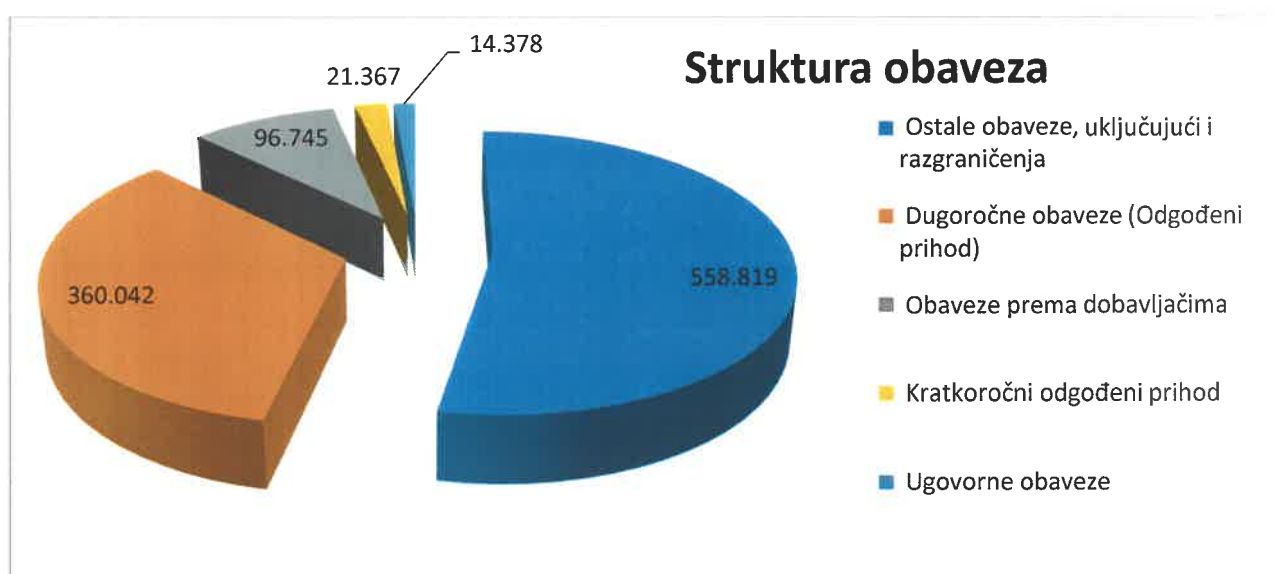
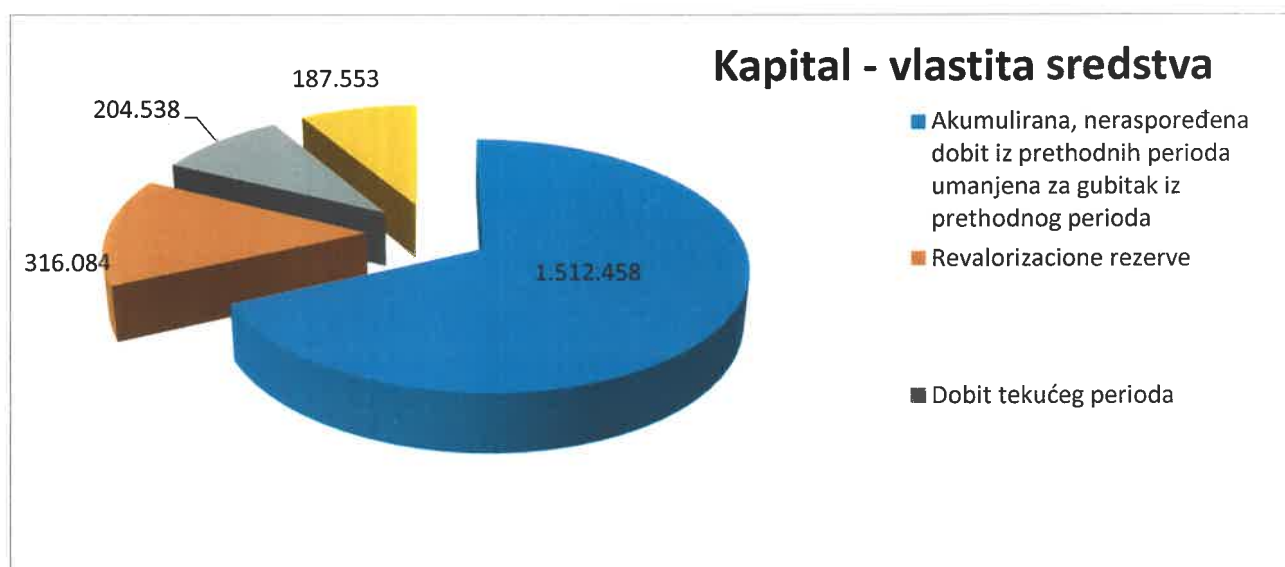
Pregled pozicija pasive bilansa stanja na dan 31.12.2023. godine

	31.12.2022.		31.12.2023.		31.12.2024.		INDEKS 2024/2023
	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	
UKUPNO KAPITAL	1.738.864	59%	2.016.095	67%	2.220.633	68%	116
Državni kapital	187.553	6%	187.553	6%	187.553	6%	100
Revalorizacione rezerve	316.084	11%	316.084	11%	316.084	10%	100
Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	1.593.435	54%	1.266.543	42%	1.543.774	47%	79
Dobit tekućeg perioda	0	0%	277.231	9%	204.538	6%	
Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda	-31.316	-1%	-31.316	-1%	-31.316	-1%	100
Gubitak tekućeg perioda	-326.892	-11%					0
DUGOROČNE OBAVEZE	380.376	13%	384.961	13%	360.042	11%	101

Odgođeni prihod	380.376	13%	384.961	13%	360.042	11%	101
KRATKOROČNE OBAVEZE	827.325	28%	603.925	20%	691.309	21%	73
Obaveze prema dobavljačima	181.213	6%	94.917	3%	96.745	3%	52
Ugovorne obaveze	10.688	0%	14.353	0%	14.378	0%	134
Odgođeni prihod	147.909	5%	64.040	2%	21.367	1%	43
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	487.515	17%	430.615	14%	558.819	17%	88
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (PASIVA)	2.946.565	100%	3.004.981	100%	3.271.984	100%	102

Grafički prikaz strukture kapitala i obaveza na dan 31.12.2024.

11. PROSTOR

Institut za zdravlje i sigurnost hrane osim vlastitog prostora korsiti i prostor u najmu i to: 400 m² prostora Instituta «Kemal Kapetanović» u kampusu Univerziteta i 349 m² prostora koji se pod zakupom koristi u Poslovnoj zoni Zenica.

Prostor kojeg Institut trenutno ima na raspolaganju je nedovoljan. Poseban problem predstavlja nedovoljan prostor laboratorija za mikrobiološke analize hrane i vode, kao i laboratorija za hemijske analize hrane i vode, koji je neadekvatan obzirom na povećan obim poslova koje ovi laboratoriji obavljaju. Iz tog razloga je neophodno osigurati dodatni prostor za rad laboratorija, ili naći drugi adekvatan prostor.

Članom 17, stav 3. Zakona o osnivanju JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane (Službene novine ZDK broj 5/15 i 10/18) propisano je da je "osnivač dužan obezbijediti Institutu adekvatan prostor za rad".

Očekujemo da će se stvoriti uslovi da Institut u narednom periodu ima adekvatan prostor osiguran od strane Osnivača.

12. ZAKLJUČAK

Ocjena poslovanja javnih ustanova se vrši na osnovu više parametara, među kojima bi za ustanovu kakva je Institut za zdravlje i sigurnost hrane bili:

- izvršenje misije (razloga postojanja)
- obima pruženih usluga
- kvaliteta izvršenih poslova
- uticaja (impakta) djelovanja
- finansijskog poslovanja
- kratkoročne i dugoročne imovine
- akumulirane "dobiti" ili "gubitka" iz ranijeg perioda
- zaduženosti

Misija Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je vodeća stručna ustanova u oblasti javnog zdravlja na Kantonu, koja ima povjerenje stanovništva i koja je u stanju identifikovati i zadovoljiti potrebe svojih korisnika iz oblasti zaštite i unapređenja zdravlja građana, kroz visokostručnu specijalističku djelatnost baziranu na najnovijim saznanjima i mogućnosti savremene dijagnostičke tehnologije. Možemo konstatovati da je Institut u prethodnom periodu, pa i u 2024. godini u potpunosti ispunio svoju misiju.

Vizija razvoja Instituta je biti vodeći u državi na polju inovativnosti, prepoznavanja i zadovoljavanja potreba poslovnih partnera, vlasti i naroda u domenu prevencije, promocije, nadzora, zaštite i unapređenja zdravlja građana, kao i zaštite poslovnih partnera od rizika u vezi sa zdravljem njihovih korisnika. Može se konstatovati da je i ovako postavljena vizija dostignuta i da je vrijeme da se kreira nova što će se postići kroz izradu dokumenta Strategija razvoja Instituta.

Planom poslovanja za 2024. godinu bilo je predviđeno:

1. Unaprijediti kvalitet rada i kvalitet pruženih usluga,
2. Unaprijediti interni sistem kvaliteta ISO 9001 na nivou Instituta
3. Proširiti listu akreditovanih metoda po ISO 17025
4. Proširiti dijapazon rada u oblasti pružanja usluga analize hrane, vode i predmeta opšte upotrebe,
5. Povećati udio usluga «prodaje znanja» konsultantskih usluga
6. Osigurati maksimalno iskorištenje kapaciteta za izvršenje obaveza prema kupcima
7. Osigurati adekvatniji prostor za rad svih organizacionih jedinica Instituta, a posebno laboratorija
8. Razviti ponudu novih paketa usluga prema poslovnim partnerima
9. Dalje razvijati djelatnost Školske higijene
10. Uvoditi nove poslove u oblasti organizacije određenih aktivnosti
11. Razvijati partnerske odnose u cilju povlačenja sredstava EU fonda kao i drugih donatora
12. Unaprijediti saradnju sa drugim zdravstvenim ustanovama i drugim javnim i privatnim ustanovama radi unapređenja zdravlja i uslova življenja stanovništva Kantona
13. Unapređivati saradnju sa drugim institucijama sličnog profila u zemlji i inostranstvu
14. Osnajiti kapacitet Instituta kroz stručno osposobljavanje zaposlenih
15. Obezbjediti likvidnost tokom cijele godine
16. Aktivno tražiti nove mogućnosti za djelovanje i razvoj Instituta

U svim pobrojanim aspektima Institut je zabilježio dobar rezultat:

1. Bazni pristup Instituta u svom funkcionisanju je kvalitet rada i kvalitet pruženih usluga. Na tom planu je dalje osigurana akreditacija po ISO 17025 standardu, a u 2024. godini je realizovano certificiranje Instituta (Zavoda za javno zdravstvo) po standardima AKAZ-a.
2. Interni sistem ISO 9001 je dodatno unaprijeđen kroz inoviranje procedura i usklađen sa zahtjevima standarda 17025, kao i AKAZ-a.
3. U toku 2024. godine održane su akreditovane metode.
4. Obzirom na ograničenja prostora, može se konstatovati da je proširenje analiza hrane, vode i predmeta opće upotrebe zadovoljavajuće, iako ne prevelikog obima. Institut je još 2022. godine bio prva (i za sad još uvijek jedina) laboratorija u FBiH koja ima sve akreditovane metode za mikrobiološke analize vode po važećem Pravilniku, kao i jedini laboratorij koji ima akreditovane metode za dijagnostiku mikotoksina u mlijeku i mesu.
5. Institut stalno pojačava svoje učešće "usluga znanja", što se pokazalo i u 2024. godini kada je učešće ovih usluga poraslo u odnosu na usluge na tržištu. Značajan je udio "usluga znanja" i u onom dijelu rada Instituta koji se obavlja za javne naručioce (Zavod zdravstvenog osiguranja, Ministarstava Zeničko-dobojskog kantona). Institut kontinuirano radi i u oblasti istraživanja. Tako je tokom 2024. godine realizovano 28 istraživačko-razvojnih projekata.
6. Institut je u 2024. godini uspio zadržati obim aktivnosti, pa čak ga i povećati uprkos manjem broju angažovanog osoblja, što pokazuje da su postojeći kapaciteti maksimalno iskorišteni.
7. Na polju osiguranja prostora, u 2024. godini ne možemo reći da smo bili uspješni, jer je površina korištenog prostora čak i smanjena, što je uticalo na uslove rada osoblja. Međutim, taj problem se u, značajnijoj mjeri nije odrazio na obim posla i efekte poslovanja. Treba napomenuti, da, iako je Osnivač (Zeničko-dobojski kanton) po Zakonu o osnivanju Instituta prezeo obavezu osiguranja adekvatnog prostora za rad, to se nije desilo uglavnom iz razloga što ni Osnivač nema na raspolaganju prostore koji

- bi bili adekvatni za djelatnost Instituta. Očekujemo da u narednom periodu i ovaj problem bude riješen ili bar ublažen.
8. Institut u nastupu na tržištu kontinuirano nastoji prilagoditi svoj paket usluga prema potrebama i zahtjevima klijenata. Obzirom da smo, u zadnjih 2-3 godine, u značajnoj mjeri preusmjereni na veliki broj malih klijenata, to nam otežava ovaj pristup.
 9. Djelatnost Školske higijene se dalje kontinuirano unapređuje i razvija kao i aktivnosti preventivno promotivnih kampanja.
 10. U 2024 god. Evidentan je porast prihoda po realizaciji projekata od strane Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo ZDK.-a.
 11. Inovativnost je već duže vrijeme prepoznata u Institutu kao ključni faktor dugoročne održivosti i uspješnosti. Iz tog razloga Institut je i tokom 2024. godine inovirao svoje djelovanje kroz dalji razvoj i širenje mreže monitoringa polena u zraku, a stvorene su i mogućnosti da se u narednom periodu uspostavi sistem agrometeoroloških stanica čijim korištenjem bi trebalo biti omogućeno racionalnije korištenje pesticida čime će se smanjiti rizici po zdravlje stanovništva koje konzumira prehrambene proizvode. U očekivanju isporuke određene dijagnostičke opreme, Institut priprema uslove da se, korištenjem te opreme, ponude nove usluge klijentima na tržištu.
 12. Institut je, zahvaljujući učešću u projektu Italijanske regije Piemonte (Uspostava skrininga za rano otkrivanje raka dojke na području ZDK), prepoznat kao važan partner u budućem projektu, kojeg će finansirati EU u iznosu od oko 25 miliona Eura, a čiji partneri će (pored Instituta i organizacije RE-TE iz Torina) biti UNFPA BiH, WHO BiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravstva RS, a vjerovatno i Italijanska organizacija za međunarodnu saradnju.
 13. Promotivne aktivnosti koje imaju za cilj poboljšati suzbijanje određenih zdravstvenih pojava i oboljenja su realizovane u značajnoj mjeri (veliki broj zdravstveno-promotivnih kampanja, veliki broj tekstova na razne teme, provođenje projekta uspostave Skrininga za rano otkrivanje promjena na dojka...))
 14. Institut je jedna od lidera u uspostavi saradnje sa sličnim organizacijama u regionu. Tako je 2024. godine Institut učestvovao na trećoj Međunarodnoj konferenciji o jednom zdravlju u Novom Sadu. Treba napomenuti da je upravo Institut inicirao i koordinirao formiranje ovakve regionalne mreže - Balkanske mreže jednog zdravlja (BOHN).
 15. U svom poslovanju tokom 2024. godine Institut je obezbjedio punu likvidnost i redovno izmirivao sve svoje obaveze, što se vidi i iz pokazatelja...

Broj usluga koje su pružene na tržištu bilježi porast u 2024. godini. To se vidi i kroz povećan prihod sa tržišta.

Institut je u 2024. godini ostvario ukupne prihode u iznosu od **7.321.924 KM** i rashode u ukupnom iznosu od **7.117.386 KM**, odnosno ostvario je višak prihoda nad rashodima u iznosu od **204.538 KM**.

Ostvareni porast prihoda u odnosu na prethodnu godinu je bio 8,67%.
Treba konstatovati da je Institut ostvario porast prihoda na tržištu za 5,03%.

Većina stavki prihoda je rasla, a na drugoj strani je većina stavki rashoda smanjena, što je rezultiralo ovakvim poslovnim rezultatom.

Nakon negativnog poslovnog rezultata u 2022. godini, menadžment je poduzeo niz mjera stabilizacije poslovanja. Potrebe za kadrom su tokom godine rješavane na način da se sve potrebe

rješavaju preraspodjelom postojećeg osoblja, što je naravno uticalo na neke parametre poslovanja i izvršenja usluga, ali je bilo nužno u datim okolnostima.

Primjenom novog kolektivnog ugovora bila su potrebna značajna sredstva da se namiri najveći trošak na platama i doprinosima.

Dugogodišnja poslovna politika Instituta kojom se klijent stavlja u centar pažnje pokazala se opravdanom i dala je dobre rezultate.

Sama činjenica da su prihodi na tržištu porasli za 5,03%, uprkos nelojalnoj konkurenciji i značajnim poslovnim promjenama, pokazuje da je uloženi izuzetan napor svih zaposlenih, a posebno menadžmenta Instituta. Međutim, treba imati u vidu da je poslovanje na ovom tržištu sve teže iz razloga jačanja konkurencije koja je uglavnom nelojalna i dolazi iz privatnog sektora, što u odnosu na ovu konkurenciju stavlja Institut kao javnu ustanovu u znatno nepovoljniji položaj.

Uspješno se održava sistem akreditacije laboratorija, koji je ključan uslov za značajan dio poslova na tržištu.

Svakako je za očekivati da će Institut i pored izazova koji predstoje iskoristiti to na najbolji mogući način, kroz prepoznavanje i zadovoljavanje potreba poslovnih partnera, vlasti i naroda u domenu prevencije, zaštite i unapređenja zdravlja ljudi i životinja, kao i zaštite poslovnih partnera od rizika u vezi sa zdravljem njihovih korisnika.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	2
1.1. PRAVNI OKVIR.....	2
1.2. DJELATNOST INSTITUTA	2
1.3. SJEDIŠTE, IDENTIFIKACIONI BROJ.....	5
1.4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	5
2. ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	5
3. LJUDSKI RESURSI.....	6
4. USLUGE.....	7
5. KONKURENCIJA I USLOVI NA TRŽIŠTU	8
6. AKTIVNOSTI PROMOCIJE ZDRAVLJA, EDUKACIJE GRAĐANSTVA I MEDIJSKA PROMOCIJA	9
ČLANCI OBJAVLJENI NA INZ.ba TOKOM 2024.	20
7. STRUČNI I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	31
8. AKREDITACIJA LABORATORIJA	34
9. FINANSIJSKO POSLOVANJE	35
9.1. PRIHODI.....	35
9.2. RASHODI	39
9.3. POSLOVNI REZULTAT - DOBIT (GUBITAK).....	43
10. BILANS STANJA	43
10.1. DUGOROČNA IMOVINA.....	43
10.2. KRATKOROČNA IMOVINA	44
Zalihe	44
Gotovina	45
Vanbilansna evidencija	45
10.3. KAPITAL.....	47
10.4. OBAVEZE (ZADUŽENOST)	47
11. PROSTOR.....	49
12. ZAKLJUČAK.....	50